

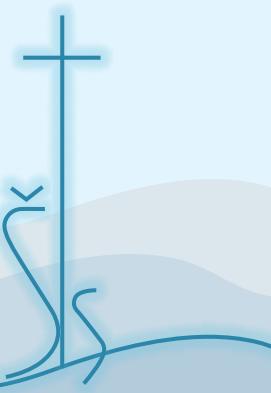

God. 2018./XLVIII.

Br. 4/191

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2018./XLVIII.

Br. 4/191

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijalne predstojnice	5

IZ GENERALATA

Došašće, 2018.....	6
--------------------	---

IZ PROVINCIJALATA

S sjednice Provincijalne uprave	8
Obavijesti	9
Jubileji redovničkoga života	10
Rođendani sestara u 2019	11

ZBIVANJA I OSVRTI

Ozdravljenje slijepog Bartimeja.....	12
Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje.....	13
Dodavati života godinama	14
Radosni susret.....	15
Mali sinjski misionari.....	16
Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu	17
Budite radosni u Gospodinu.....	18
Sastanak kućnih predstojnica	19
Naše smo se!	20
Međuprovincijski seminar za novakinje i postulantkinje.....	21
Hvalite Gospodina, zahvalujte i služite Njemu u poniznosti.....	22
Riječ provincijalne predstojnice prigodom obilježavanja jubileja Družbe u Splitu u crkvi Gospe od Zdravlja	24

Duhovna obnova i dar potpunog oprosta.....	25
Nesvakidašnji gosti.....	26
Jednostavna prisutnost u svijetu	26
<i>Sunce</i> je dionik slavlja naše Družbe.....	27
Obilježavanje 150. obljetnice Družbe u Imotskome	28
Ususret došašću.....	29
Obilježavanje 50. obljetnice djelovanja sestara u HKŽ u Frankfurtu.....	30
Zlatno jubilejsko slavlje kao priznanje sestrinskoj prisutnosti.....	30
Pismo generalnog vikara biskupije Limburg prigodom Jubileja.....	31
Prigodna riječ provincijalne predstojnice u Saalbau Stadthalle Bergen	32
Prigodna riječ provincijalne predstojnice u katedrali Sv. Bartolomeja	34
Hrvatska katolička župa u Frankfurtu u znaku sestara franjevaka.....	35

JEKA IZ AFRIKE

Naviještanje Evanđelja u Kazibi.....	37
Osvrt na listopadska zbivanja	38

BOŽIĆNE ČESTITKE

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe	43
Rodbina sestara	43
Zahvale.....	43

LIST DRUŽBE

Iz Mariborske provincije	46
Iz Splitske provincije	47
Iz Tršćanske provincije	48
Iz Lemontske provincije	49
Iz Mostarske provincije	50
Iz Argentinsko-urugvajske provincije	51
Iz Bosansko-hrvatske provincije	52
Iz Austrijske provincije	54
Iz Paragvajske provincije	55
Iz Rimske regije	56
Iz Generalne kuće.....	57
Pozdravna riječ vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović na otvaranju Jubilarne godine....	57
Svečano uručivanje jubilejskog svjetla na otvaranju Jubilarne godine	58

Riječ uredništva

Izazovno bi bilo prebrojati riječi koje su popunile stranice ovog broja *Odjeka*, te izdvojiti sadržajne među površnjima, jasne staviti uz nerazumljive, neizostavne uz suvišne, blage i nemoćne pokraj oštrih, usputne nasuprot namjernih... Ne znamo čime sve bi rezultiralo istraživanje riječi, ali jedno je sigurno: svaka od njih, ma kakva bila, utjelovila je još jedan sažetak suvremene povijesti naše Družbe.

Ususret proslavi velikog jubileja Družbe – 150. godišnjice njezina uteviljenja, započeli smo obilježavanjem Jubileja u zajednicama, župama i ustanovama u kojima djelujemo. Pod tim vidom upričen je susret za mlade u provincialnoj kući na Lovretu, u župnoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu, te u našim samostanima u Imotskom i u Zagrebu. Jednodnevni susreti pod naslovom *Dodavati život godinama* održani su u Splitu, Zadru i Zagrebu. O svemu tome, kao i o osvrtu na proslavu pola stoljeća djelovanja naših sestara u Hrvatskoj katoličkoj župi u gradu na Majni – Frankfurtu, možete čitati u rubrici *Zbivanja i osvrti*, dok nam odjek iz Afrike, sa sažetom kronologijom minulih događanja, donosi *Jeka iz Afrike*.

Nekad nas i znatiželja potakne na prelistavanje, pa vjerujemo da ćete i na taj način naići barem na detalj koji će privući vašu pozornost...

Pred utjelovljenom Riječu blijadi logika ljudskih motiva i razloga, a svaka ljudska riječ gubi snagu, postajući nemoćna pred otajstvom Božje ljubavi. Otajstvu, u ljudskoj krhkosti skritu, poklonimo se u duhu i istini.

Čestit Božić ţele sestre iz uredništva!

Čestit Božić!

Riječ provincijalne predstojnice

Drage sestre, nalazimo se na kraju još jedne kalendarske i na početku crkvene godine, u vremenu Došašća. Jedno od bitnih obilježja Došašća je čežnja koja pokreće dubine ka susretu s Onim koji jedini može do kraja ispuniti biće. To je vrijeme bdijenja i tištine kojom lakše nego inače ulazimo u područje svetoga gdje nam se šire vidici i mijenja pogled na našu uhodanu svakodnevnicu u kojoj tako često zaboravljamo na ono najbitnije. Ne dopustimo da nam buka svijeta, površnost i nemar ukradu ovo dragocjeno vrijeme koje možemo i trebamo provesti u blizini Prisutnosti.

Zagledajmo se ovoga Došašća u svoja srca i motrimo gori li još uvijek, u prozorima naših duša, svjetiljka za Gospodina onim istim žarom kao s početka našeg puta. Gdje se zapravo nalazimo u odnosu prema Istini? Dajemo li doista sve za ostvarenje Božjeg kraljevstva i jesu li naše želje, motivi i ciljevi potrebni preispitivanja i pročišćenja? Bdijemo li ili smo pozaspale, uljuljane lažnim sigurnostima ovozemaljskoga? Jesu li nam brjegovi oholosti narasli toliko da više ne vidimo čovjeka pored sebe? I, možda najvažnije, jesmo li još uvijek spremne dati se mijenjati i krenuti s vjerom iznova u neizvjesnost, ne tražeći oslonca ni u čemu osim u Gospodinu?

Došašće nas poziva, usred brojnih pitanja i teškoća, da obnovimo sigurnost da je Bog prisutan. On je ušao u svijet rođenjem. Od Marije je postao čovjekom da ispunji svoj naum ljubavi. Od nas traži da postanemo znak njegova djelovanja u svijetu. Po našoj ljudskost on želi učiniti da njegovo svjetlo ponovno zasja u noći.

Usudimo se, u ime te Ljubavi, izići iz sebe i graditi nove odnose koji će biti vjerodostojnija slika Božjeg kraljevstva. Tek tada ćemo moći biti dionice istinske radosti nad neshvatljivom ljubavi Božjom prema čovjeku.

da će ovaj oblik Bogu posvećenog života, kao kuća na stijeni, nadvladati bujice i vjetrove današnjeg vremena. Molimo se usrdno na tu nakanu a prije svega budimo svjetlo u svijetu, svjetlo koje druge privlači odražavanjem Dobrote.

Proslavljujući Ljubav koja je učinila da se On spusti među ljude u liku malog djeteta dopustimo ovog Božića da nas ta ista Ljubav zahvati i obnovi. Usudimo se, u ime te Ljubavi, izići iz sebe i graditi nove odnose koji će biti vjerodostojnija slika Božjeg kraljevstva. Tek tada ćemo moći biti dionice istinske radosti nad neshvatljivom ljubavi Božjom prema čovjeku. Otvorimo, stoga, svoja srca kako bi nas Gospodin mogao obdariti sobom, sebi na slavu a nama na spasenje.

Sretan vam i blagoslovjen Božić!

s. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica

IZ GENERALATA

Prot. n. 332c/2018

Došašće, 2018.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

Vjerujem da istinski izrazi zahvalnosti Bogu i snažni osjećaji međusobne pripadnosti koje smo doživjeli prilikom svečanosti otvaranja Jubilarne godine u Mariboru, u kolijevci naše Družbe, titraju u našim srcima pretačući se danomice u radosno služenje sestrama i braći kojima smo poslane. Plamen svijeća postavljenih na jubilejskom svijećnjaku u svim provincijama i Regiji simbolički nas i nadalje ujedinjuje u želji da slavimo Gospodina i da mu zahvaljujemo za sva divna djela koja je učinio tijekom naše povijesti i danas ih nastavlja činiti u osobnom životu svake od nas i u apostolatu naših zajednica.

Upaljeno jubilejsko svjetlo ujedno nas poziva da ovogodišnje vrijeme došašća (za)živimo ozarene Svjetlom istinskim koje je došlo na svijet i koje prosvjetljuje svakoga čovjeka (usp. Iv 1, 9) usmjeravajući i vodeći nas prema punini života, prema svetosti. Četverotjedni hod prema Božiću, bogat svojom liturgijom i duhovnošću, povoljno je vrijeme da se u nama ponovno probudi želja za svetošću te da „još jednom odjekne poziv na svetost“, kako je to papa Franjo poželio svim vjernicima darujući svoju apostolsku pobudnicu o pozivu na svetost u suvremenom svijetu *Radujte se i kličite - Gaudete et exsultate* (GE).

Po krštenju i po redovničkim zavjetima Krist je postao središte i smisao našega života. On od nas traži sve, „a ono što nudi jest istinski život, sreća za koju smo stvorenici. Želi da budemo sveti i ne očekuje da se zadovoljimo prosječnim, besplodnim, nedosljednim životom“ (GE 1). I samo ova misao mogla bi biti dovoljna za naše adventsko promišljanje i preispitivanje vlastitoga života i djelovanja, uz nastojanje da naš put bude doista put svetosti, da bude što manji jaz između onoga na što smo pozvane i načina na koji živimo.

Iako svakodnevno uživamo blagodat povlaštenog vremena za molitvu i odmak od redoviti poslovi, nismo poštedene kušnja suvremenog svijeta u kojem se očituju negativnost i tuga, udobnost u lijeposti, konzumizam i sebičnost, nervozna i tjeskova koja rastače i onesposobljava, individualizam i mnogi oblici lažne pobožnosti bez susreta s Bogom (usp. GE 111). Tim više smo, drage sestre, pozvane snažnije se ukorijeniti u Bogu kako bismo dosljednošću redovničkoga života svijetu dale svjedočanstvo i bile nositeljice evanđeoske nade u ovom povijesnom trenutku.

„Jesi li posvećena ili posvećen? Budi svet radosno živeći svoje darivanje“, kaže Papa. Za svaku od nas snažan je ovo izazov: radosno živjeti svoje darivanje, nastojati svojoj dužnosti dati evanđeoski smisao, truditi se u svemu dati ono najbolje od sebe, provoditi u život evanđeoska blaženstva (usp. Mt 5, 3-11), suobličavati se Kristu. Mladima je prirođeno težiti za višim ciljevima i gledati prema budućnosti. No, sve smo pozvane, mlađe i starije, uvijek

iznova postavljati sebi uzvišene ciljeve i čeznuti za tim da postanemo svete proslavljući Boga svojim životom, naročito po vjernosti u malim svakidašnjim gestama ljubavi. Blagi osmjeh na licu, strpljivost u bolesti i nemoći, odgovorno i velikodušno izvršavanje svojega poslanja, pouzdanje u Providnost, smjelost i žar, ustrajnost u dobru, unutarnja jakost i mir, blagost sa svima, služenje u poniznosti, zahvalnost u svemu - odlike su svetosti prepoznatljive u životu sestara koje su nam prethodile i sestara koje danas uz nas žive. S osjećajima zadivljenosti često te odlike prepoznajemo kod naših bližnjih, kod suradnika i onih kojima pomažemo. Gospodin nam upravo po njima odražava svoju milosnu prisutnost.

Posvećenje i istinska radost se žive u zajedništvu. Ne može se biti sretan bez drugih. U suživotu s drugima snažnije osjetimo svoje granice, svoju slabost a isto tako imamo priliku usavršavati se u vrlinama i rasti u velikodušnosti. Uzor imamo u Svetoj nazaretskoj obitelji u kojoj se „na najuzorniji način oslikava ljepota trojedinog zajedništva“ (GE 143).

Neka nam Nazaretska obitelj, drage sestre, bude nadahnuće i poticaj da naše došašće bude doista zajednički hod ususret velikom otajstvu rođenja Boga u našim srcima.

Na dobro nam došlo sveto porođenje Isusovo! Čestit Božić svima!

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednice Provincijalne uprave

Split, 29. listopada 2018.

Provincijalne savjetnice upoznate su s dopisima pristiglim iz Vrhovne uprave.

Provincijalna predstojnica je izvjestila o događanjima u Provinciji od prethodne sjednice: o prestanku vođenja crkvenog pjevanja sestre u župi Sv. Ante Padovanskog u Prugovu; o susretima u vidu prihvaćanja i suočavanja sa stvarnošću starosti i bolesti koji su održani 6., 7. i 8. listopada 2018. godine u provincijalnom središtu u Splitu; o susretu Povjerenstva za pripremu simpozija Družbe koji je održan u našem samostanu u Zagrebu 12. listopada; o njezinu sastanku s kućnim predstojnicama 26. listopada u Zadru; o međuprovincijskom susretu kućnih predstojnica od 26. do 28. listopada također u Zadru.

Koordinatorica provincijskih vijeća, s. Tamara Bota, podnijela je izvješće o susretu s pročelnicama provincijskih vijeća i voditeljicama sekcija koji se održao 30. kolovoza u provincijalnom središtu u Splitu.

Pročitan je Zapisnik Misijskoga vijeća od 8. rujna 2018. godine te razmotreni programi apostolskog djelovanja sestara u DR Kongu i njihovi prijedlozi kroz Jubilarnu godinu Družbe.

Obznanjeni su i razmotreni nadolazeći susreti vezani uz obilježavanje Jubilarne godine Družbe: združeni zbor sestara iz Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske i naše provincije animirat će 18. studenoga 2018. godine misno slavlje u župi Gospe od Zdravlja u Splitu, a poslije mise predviđen je prigodni koncert zborova sestara; božićna duhovna obnova za redovnice Splita i okolice bit će u našoj kapeli na Lovretu, koja u Jubilarnoj godini Družbe ima povlasticu za dobivanje potpunog oprosta; u Godini jubileja Družbe na svetkovinu Presvetog Srca Isusova 2019. godine euharistijsko slavlje u provincijalnom središtu predvodit će nadbiskup Marin Barišić; isti dan bit će i proslava jubileja redovničkoga života sestara naše Provincije.

Dogovoreno je da obilježavanju 50. godišnjice zajednice sestara u Frankfurtu 1. i 2. prosinca 2018. godine prisustvuju sestre iz Provincijalne uprave i sestre iz Njemačke kojima to bude moguće.

s. Karolina Bašić, *provincijalna tajnica*

Obavijesti

Franjevke u srednjovjekovnoj Hrvatskoj - knjiga fra Petra Runje, franjevca trećoredca, istaknutoga istraživača povijesti franjevaštva i glagoljaštva, objavljena je posthumno u rujnu ove godine u biblioteci „Hrvatska povjesnica“ *Glasa Koncila* u suradnji s Vijećem franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i BiH. Riječ je o jedinstvenoj knjizi u kojoj se na više od dvije stotine stranica donose dragocjeni i po prvi put obrađeni podatci o ženama franjevkama u Hrvatskoj. Knjigu su s iznimnom zauzetosti doradili i opremili s. Judita Čovo i fra Antun Badurina.

Naše misionarke. S. Romana Baković i s. Samuela Šimunović bile su ovo ljetno na redovitom odmoru u Domovini. S. Blaženka Barun je duže vrijeme bila u Rimu i Domovini zbog liječenja oka i provođenja odmora. Sve tri su se sretno vratile u svoju misijsku postaju.

Naknadni premještaj. S. Espérance Tumaini Safari u mjesecu rujnu premještena je iz Bukavu-Ngube u Luhwinju za pomoć s. Mirjam Penić u službi domaćice u bolnici *Ifendula*.

Nove misionarke. S. Ivka Piplović, bivša i s. Samuela Šimunović, aktualna misionarka u DR Kongu, na poziv s. Kate Karadža, provincijalne predstojnice Bosansko-hrvatske provincije, susrele su se u Sarajevu od 9. do 11. listopada 2018. s njihovim sestrama u pripremi za odlazak u novu misiju u Ugandu kako bi s njima podijelile svoje iskustvo misionarskoga života i rada.

Sestre Bosansko-hrvatske provincije: s. Ivka Lučić, s. Elizabeta Žuljević i s. Francisika Ivanović primile su 21. listopada 2018. u sarajevskoj katedrali misijski križ kao znak poslanja i službe koju će obnašati u Ugandi. Isti dan misijski križ u katedrali u Mariboru primila je s. Urša Marinčić

Mariborske provincije, koja se pridružila misijskom poslanju u Ugandi.

Na svečanoj misi u Sarajevu nazočile su i naše sestre: vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović, provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić i misionarka s. Samuela Šimunović. S. Klara Šimunović je na povratak iz Sarajeva za Rim kratko pohodila sestre u provincijalnoj kući na Lovretu.

Dodavati života godinama tema je jednodnevnih susreta s ciljem prihvatanja bolesti i starosti koji su održani 6., 7. i 8. listopada u Splitu, a 3. i 4. studenoga u Zadru. Susrete su pripremili i animirale s. Klaudija Todorić, s. Magdalena Višić i s. Danijela Kovačević. Preostaju još dva termina u Zagrebu 15. i 16. prosinca ove godine.

Sastanak Povjerenstva za pripremu simpozija. Dana 12. listopada 2018. u našem samostanu u Zagrebu, Jordanovac 55, održan je sastanak Povjerenstva za pripremu simpozija u prigodi 150. godišnjice utemeljenja Družbe. Na susretu je sudjelovala i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović.

Dani liturgijske glazbe održani su na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 19. i 20. listopada 2018. godine na temu *Odnos liturgijske i glazbene riječi*. Izlaganje na temu *J. Haydn: Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu - Kulturološko ozračje, duhovnost i analiza* održala je naša s. Lidija Bernardica Matijević. Iz naše Provincije na Danim liturgijske glazbe sudjelovala je i s. Anita Perkušić.

25 godina biskupskog ređenja splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića obilježeno je u konkatedrali Sv. Petra u Splitu 20. listopada 2018. euharistijskim slavlјem koje je u koncelebraciji s drugim biskupima i brojnim svećenicima predvodio sam slavljenik. Nakon misnoga slavlja

izveden je oratorij don Šime Marovića, *Slobodan u istini - Blaženi Alojzije Stepinac*. U čast Nadbiskupu dana 25. listopada u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu priređena je prigodna akademija i predstavljanje Zbornika *Oče naš. Jedan je Otac vaš*. Na svim skupovima bile su prisutne i naše sestre.

Sastanak kućnih predstojnica s provincijalnom predstojnicom održan je 26. listopada 2018. u našem samostanu u Zadru kojem je prisustvovalo trinaest kućnih predstojnica. Fra Krunoslav Kolarić je predavanjem *Uloga i odgovornost kućne predstojnice* potaknuo sestre na zajedničko razmišljanje i traženje načina kako zajednički i duhovni život učiniti boljim.

Međuprovincijski seminar za kućne predstojnice pod vodstvom fra Krunoslava Kolarića održan je od 26. do 28. listopada također u samostanu u Zadru na temu *Animiranje zajednice*. Iz svake provincije hrvatskog govornog područja sudjelovalo je po pet kućnih predstojnica.

Međuprovincijski seminar za juniorke održan je u Bijelom Polju kod sestara Mostarske provincije od 26. do 28. listopada 2018. Na seminaru je sudjelovalo 26 sestara s privremenim zavjetima iz Mariborske i tri provincije hrvatskog govornog područja. Seminar je vodila s. Ivanka Mihaljević iz Bosansko-hrvatske provincije na temu

Budite radosni u Gospodinu. Iz naše Provincije sudjelovala je s. Marija Matanović.

Međuprovincijski seminar za novakinje i postulantkinje održan je od 8. do 11. studenoga 2018. u Bugojnu kod sestara Bosansko-hrvatske provincije na temu *Jedinstvo u poniznosti*. Seminar je predvodila s. Ivanka Mihaljević. Sudjelovalo je šest novakinja i jedna postulantkinja. Iz naše Provincije bila je novakinja s. Andjela Crnjac i odgojiteljica s. Ivka Piplović.

Proslava 150. obljetnice Družbe. U crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu euharistijskim slavlјem u nedjelju 18. studenoga 2018. obilježena je 150. obljetnica osnutka Družbe. Sudjelovale su sestre iz Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske provincije te naše sestre iz Splita i bližih podružnica. Sestre su predvodile liturgijsko pjevanje, a nakon mise izvele prigodni koncert.

50 godina u Frankfurtu. Dana 1. i 2. prosinca 2018. proslavljenja je 50. godišnjica života i djelovanja naših sestara u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu. Uz tamošnje sestre na proslavi su sudjelovale provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić, provincijalne savjetnice s. Sanja Stojić i s. Senka Jenjić te sestre iz Darmstadt-a i Glonna kao i sestre Bosansko-hrvatske provincije iz Mainza. Vrhovnu predstojnicu s. Klaru Šimunović, koja se nalazi u kanonskom pohodu sestrama u Paragvaju, zastupala je vrhovna tajnica s. Samuela Klaić.

Jubileji redovničkoga života

60. obljetnicu slave sestre koje su započele novicijat 8. rujna 1959. godine

- s. Borislava Kovač
- s. Božena Duvnjak
- s. Ksenija Balajić
- s. Dragutina Krolo
- s. Zorana Penić

50. obljetnicu slave sestre koje su započele novicijat 12. kolovoza 1969. godine

- s. Karolina Bašić
- s. Damira Gelo
- s. Marina Gelo
- s. Smiljana Runje

Rođendani sestara u 2019.

90 godina

s. Zorana Penić
 s. Karla Brečić
 s. Beata Milas
 s. Roza Totić

16. rujna
 28. listopada
 31. listopada
 10. studenoga

65 godina

s. Blagoslava Lončar
 s. Ilijana Pripušić

21. ožujka
 9. rujna

80 godina

s. Ivanka Mravak
 s. Celestina Masnić
 s. Borislava Kovač
 s. Verena Masnić
 s. Tihoslava Bilokapić

14. svibnja
 12. lipnja
 15. rujna
 29. rujna
 29. rujna

60 godina

s. Tamara Bota

10. siječnja

50 godina

s. Lidija Bernardica Matijević	16. veljače
s. Gabrijela Damjanović	3. travnja
s. Rita Maržić	19. travnja
s. Melania Vojković	15. listopada
s. Sanja Stojić	7. prosinca
s. Noëlla Kajibwami N.	25. prosinca

75 godina

s. Jozefina Čosić
 s. Branka Barun
 s. Marijana Rimac
 s. Bonifacija Barun
 s. Mira Kamber

26. veljače
 18. travnja
 24. svibnja
 12. listopada
 29. listopada

40 godina

s. Helena Rašić	25. svibnja
s. Mirjana Puljiz	7. studenoga

70 godina

s. Emanuela Ercegovac
 s. Melhiora Biošić
 s. Natalija Vučković
 s. Davorina Jurić
 s. Jasna Kasalo
 s. Venancija Džimbeg

1. siječnja
 1. veljače
 16. veljače
 9. listopada
 10. studenog
 2. prosinca

30 godina

s. Espérance Munguakonkwa B.	6. ožujka
s. Clara Mungu Oburha M.	22. svibnja
s. Elisabeth Habamungu M.	3. srpnja
s. Vénéranda Linalyavuta K.	19. listopada

ZBIVANJA I OSVRTI

Ozdravljenje slijepog Bartimeja

U sestrinskoj zajednici u Arbanasima s. Rozarija Župić, voditeljica molitvene skupine koja se tjedno okuplja u našem samostanu, organizirala je duhovnu obnovu koja je bila otvorena i drugim gospodama iz grada Zadra. Za tu prigodu pozvala je i s. Rebeku Anić. Donosimo dojmove sudionica.

Nakon ljetne pauze, željne molitvenih susreta, 30. rujna o. g. dobjale smo od voditeljice naše molitvene skupine s. Rozarije divan dar – „malu“ duhovnu obnovu. Na našu veliku radost, pridružile su nam se i gospođe iz drugih zadarskih župa. Susret je započeo u kapeli samostana klanjanjem pred Presvetim. Brižno odabrani evanđeoski tekstovi i trenuci tištine vodili su svaku od nas k Isusu i otvarali nam srca za njegovu riječ.

Bila je to divna priprema za drugi dio susreta kroz koji nas je vodila s. Rebeka. Za temu je odabrala ozdravljenje slijepog Bartimeja iz Markova evanđelja. Prispodobu koju smo mnogo puta čule i doživljavale tek kao još jedno Isusovo čudo. No, ovoga puta, pod vodstvom s. Rebeke otvorilo nam se potpuno novo viđenje susreta između slijepca i Isusa. Tumačenje koje

čusmo dotiče naše živote. Upućuje nas na stvarnost duhovnog sljepila i kako ga prepoznati u osobnim životnim situacijama i međusobnim odnosima. Kroz lik Bartimeja jasnije vidimo koji je put ozdravljenja. On se ne da ušutkati, njegova je želja za promjenom snažna. Bez straha odbacuje svoj ogrtač i hrli k Isusu. Koliko je naša želja za Isusom snažna? Jesmo li i kojoj mjeri spremne odbaciti svoj stari život i krenuti za tobom, Isuse? O tome smo se, duboko vjerujem, preispitivale u kratkoj meditaciji koja je uslijedila na kraju susreta.

Hvala s. Rebeki na divnom druženju u duhu i što nam je srca ispunila još većom ljubavlju i željom da slijedimo našeg Gospodina.

Eni Perović

***

U ranim poslijepodnevnim satima okupile smo se u kapeli Duha Svetoga. Naš susret je bio spontan, jednostavan, a pozvani su i vjernici iz svih župa našega grada.

U prvom dijelu obnove sabrale smo se u molitvi pred Presvetim. S. Rozarija je pročitala tekst i pozvala nas da sebe predamo Bogu, da nam srce bude otvoreno za Njega da bude hram Duha Svetoga. Upravo je u tom predanju i poniznosti, u potpunom miru duše i tijela odmor, jer u vrevi užurbanog života često nemamo vremena predati se Bogu, Bogu našega života kojega smo „gladni“.

Dok smo tako u kapeli slušale dva pripremljena odlomka, najviše smo razmatrале o Duhu Svetom, osjećale njegovu prisutnost. Sve smo bile ujedinjene u pjesmi, u molitvi sabrane

te je prebrzo protekao sat u poklonu pred Presvetim. Nakon toga uputile smo se u dvoranu gdje smo se susrele sa s. Rebekom koja nas je uvela u temu o Jerihonskom slijepcu.

Tema je bila vrlo zanimljiva; čitao se opetovano tekst kako je kome koji dio bio poseban; postavljana su pitanja a odgovori su svaku od nas nadahnjivali jakom vjerom slijepca. Razvio se razgovor i o današnjem čovjeku koji teži za duhom Božjim.

Nakon kratke stanke svaka osobno uputila je prošnju, molitvu, zahvalu. Potom je uslijedio zajednički agape uz kratko druženje: okrijepile smo se, zapjevale i pune radosti i snage vratile u naše obitelji.

Naravno, duhovna obnova nas je osnažila da barem na kratko budemo malo bolje, makar malo više ustrajne, obnovljene a Bogu je sve moguće kad mu otvorimo vrata svoga srca.

Hvala Trojedinom Bogu, s. Rozariji koja nas je okupila, a nadasve s. Rebeki za njezino nesebično darivanje.

Alma Kardum

Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje

I ove godine imale smo milost u arbanaškoj zajednici proslaviti svetkovinu našega utemeljitelja sv. Franje Asiškog. Skromno, pobožno, radosno, franjevački, bratski i se-strinski u zajedništvu sa našim župljanima i dobročiniteljima obilježili smo taj dan.

U našoj kapeli svečano misno slavlje pred-slavio je arbanaški župnik don Petar Belina. Zanimljivo je kako ne-franjevac pronađe zgodu iz života sv. Franje i potakne nas na osobno promišljanje o tome kako je biti dio franjevačke obitelji. Posvijestio nam je primjer iz Franjina života koji se dogodio u zimu 1220. godine kada je on, već teško bolestan, sebe nazvao „proždrljivcem“ jer je tijekom bolesti „jeo meso i juhu“.

Sv. Franjo je bio svjestan kako ga mnoštvo doživljava istinskim svecem, što ga je silno uznemiravalo. Znajući da je poštovanje ljudi bezvrijedno i da se radi o iskušenju oholosti, vjerojatno je otišao u katedralu

sv. Rufina tražiti odgovor od Gospodina što mu je činiti, a Gospodinov odgovor bila je „predstava“ koju je izveo na trgu kada se pred svima optužio i prozvao „proždrljivcem“. Franjo je poslušao Gospodina, a Gospodin je primio plodove njegove poslušnosti: propovijedanje riječima preraslo je u propovijedanje djelima. Franjo nas uči kako se ne bismo smjeli opteretiti mišljenjem ljudi o nama. Treba nam biti važnije što Bog, koji sve vidi i zna, misli o nama, te brinuti i nastojati oko istinskog sjedinjenja s Njime. Usvojimo Franjin primjer traženja od Gospodina odgovor na probleme, strahove ili nedoumice.

Bog se oduvijek objavljuje i svoju ljubav očituje preko malenih, kao što je bio sv. Franjo. Neka se tako nastavi i po nama.

s. Rita Maržić

Dodavati života godinama

U našoj su provinciji ove jeseni organizirani susreti u vidu suočavanja sa stvarnošću starosti i bolesti. Prvi turnus jednodnevnih susreta naslovljen *Dodavati života godinama* održan je u provincijalnom središtu u Splitu, 6., 7. i 8. listopada, a voditeljice su bile s. Klaudija Todorić, s. Magdalena Višić i s. Danijela Kovačević. Svaka od njih imala je izlaganje na temu pod određenim vidom: psihološkim, socijalnim i duhovnim.

Prvo tematsko promišljanje posvijestilo nam je iskonsko stanje čovjeka u raju i njegov grijeh. Na temelju ove biblijske slike razmišljamo da i mi nerijetko biramo *zabranjeno*, što nas u biti čini nesretnima. Ne možemo sve same odrediti niti na sve utjecati, ali imamo priliku izbora. Mi biramo kako ćemo se postaviti prema onome s čime se susrećemo. Dosljedno tomu, svaka od nas može zauzeti pozitivan stav prema bolesti i starosti. Pozvane smo preispitati se *gdje smo* i jesmo li sretne? Uočavam li sestruru pokraj sebe, znam li *gdje je moja sestra*, znam li što je opterećuje i prihvaćam li je? Odgovori na ova pitanja povezani su s temeljnim pitanjem tko je za mene Krist, kako živim svoj odgovor Njemu u redovničkom pozivu? Otvorenost Bogu čini nas bližima prema susestri. Osobne odgovore na navedena pitanja podijelile smo i produbile u radionici Moj životni trenutak, promišljajući za što je u mom životu već prekasno ili prerano, a za što je pravi trenutak. Sve to imalo je za cilj

potaknuti nas na novinu života koji će biti drugačiji unatoč bolesti i starosti. Poput sv. Franje koji nam veli da *do sada nismo ništa učinili*, pozvane smo uvijek iznova unositi život, radost i zadovoljstvo u svoje zajednice. Jer, ne zaboravimo da je Evanđelje koje naslijedujemo radosna vijest!

U drugom dijelu izlaganja bile smo upoznate sa statističkim podacima Svjetske zdravstvene organizacije o profilu i značajkama starosne dobi, s nekim uvriježenim stavovima mladih o starijim osobama. Mladi uglavnom ističu njihovu senilnost, nemoć i nestrljivost, ali i iskustvo mudrosti koju čovjek stekne kroz određeni niz godina. Sa socijalnog aspekta je očito kako starija populacija ima svoja ograničenja, ali i puno pozitivnih značajki koje ih karakteriziraju.

Znanstveno je dokazano kako duhovnost olakšava (pod)nositi teškoće života. O tome smo posebno razmišljale u radionici gdje smo se osvrnule na stanje u našoj zajednici. Možemo napraviti usporedbu

životnog vijeka s godišnjim dobima: mladost je poput proljeća a starost poput jeseni. Kao što svako doba ima svoje čari tako i starost, samo ih trebamo uočiti i u svjetlu vjere živjeti. Važno je posvijestiti kako patnja i bolest imaju potpuni smisao tek u Kristovu križu. Onaj koji nas ljubi dat će nam snage za suočavanje sa svakom poteškoćom. A Job nam iz svoje muke poručuje: *kad od Boga primamo dobro, zar da onda i zlo ne primimo.*

Ovakvi susreti osvješćuju nam kako je važno unositi život i radost u godine. Mi smo jedna drugoj potrebne da bismo lakše nosile teret godina, starosti i bolesti. Učimo se uvijek iznova, bez obzira na dob, u svjetlu vjere promatrati vlastiti život i živote drugih koji su nam darovani na ovoj zemlji, kako bismo, mi uz njihovu a oni uz našu pomoći, jednog dana došli u vječnost.

s. Marija Matanović

Radosni susret

Povodom početka akademске godine 2018./2019., a o svetkovini svetog Franje Asiškoga, kod nas na Lovreću okupili su se mladi udruge Isus je put. U samostanskoj kapeli svetu misu za njih je slavio vlč. Luka Vrličak. Župski zbor svetog Josipa sa Mertojaka, pod ravnateljem gospode Mirjam, svojim andeoskim pjevanjem obogatio je euharistijsko slavlje i naše ugodno druženje.

Riječ dobrodošlice mladima je uputila provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić. U svom pozdravnom govoru poznala ih je sa slavljem Jubilarne godine kojim se obilježava 150 godina ustanovljenja i djelovanja Družbe. Osobito je naglasila da je tijekom ove Jubilarne godine papa Franjo dozvolio da sve sestrinske kapele diljem svijeta budu mjesta na kojima se, uz odgovarajuće uvjete, može zadobiti potpuni oprost.

Mladima je bila velika čast i radost sudjelovati u započetoj proslavi 150. godišnjice osnutka i djelovanja naše Družbe. Ta i oni su dio Družbe posredstvom njezinih marljivih i vrijednih sestara koje se ugrađuju u živote mladih ljudi i njihovih obitelji, u Crkvu i narod Božji.

Molili smo da dragi Bog osnaži Družbu Školskih sestara franjevaka Krista Kralja novim mlađenačkim snagama, te da svima udjeli snage i mudrosti, hrabrosti i odvažnosti kako bi započeto djelovanje nastavile još dugo, dugo u ljudskoj povijesti. Neka budu majke i sestre, promicateljice mira i tolerancije, te prenositeljice Božje Riječi, ljubavi i dobrote diljem svijeta.

Radosni susret završili smo druženjem u samostanskoj dvorani uz izmjenu toplih riječi i agape. Mladi su uvijek zahvalni Školskim sestrama na Lovredu za ugodan i velikodušan prijem, jer se kod nas osjećaju kao u svom domu.

s. Darija Bota

Mali sinjski misionari

Od kad je Isus izabrao prve apostole i poslao ih u svijet da propovijedaju i djeluju u njegovo Ime, u Crkvi se neprestano rađaju zvanja koja žele biti glasnici Kristove poruke u svijetu, a osobito u onim krajevima gdje ljudi još nisu čuli za njega.

Isus i danas poziva ljude da mu pomognu širiti Radosnu vijest, o čemu sam na poseban način govorila ovogodišnjim sinjskim prvopričešnicima, posvećujući im da i oni mogu biti misionari premda nikamo ne moraju poći. Njihov udio u misijskom djelu crkve Kristove trebala je biti pomoć onima koji su „na terenu“ i svoj svećenički i redovnički poziv ostvaruju daleko od Domovine.

Govoreći općenito o tome kako i na koji način djeluju upoznala sam ih da su među njima i naše sestre te smo odabrali našu sestrinsku zajednicu u DR Kongu kao primatelja novčića koje su oni kroz mjesec dana marno sakupljali, odvajajući od svoje marenđe za one koji su u većoj potrebi.

Osobito ih se dojmila priča o apostolskoj zauzetosti naše zajednice među afričkom djecom. Žrtva s. Clare Agano Kahambu u njima je probudila veliku sućut a njezina slika, postavljena u crkvi na prigodnom misijskom panou, dozivala im je u pamet evanđeosku vrijednost žrtvovanja za drugoga, pa i pod cijenu vlastitoga života.

Da djeca imaju veliko srce i uvijek su spremna pomoći pokazali su i naši prvopričešnici. Odazvali su se Isusovu pozivu i ovom prigodom pokazali svoju dobrotu, darežljivost i ljubav potrebnima. To su učinili na Misiju nedjelju 21. listopada u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske na dječjoj misi koja je u našoj Župi vrlo raspjevana, jer na tu misu uz brojnu djecu vrlo rado dolaze i odrasli. Toga dana bilo je predstavljanje prvopričešnika u župnoj zajednici. Oni su se predstavili gestom darivanja tako da su dolaskom pred oltar izgovarali svoje ime i prezime a potom su pred oltar stavljali svoju kasicu na kojoj je pisalo *Djeca pomažu djeci*.

Zajedništvom u dobru ovi su mali misionari sakupili nemali iznos po kojemu se itekako može iščitavati da su dali i više od svoje marenđe, više od svog suviška kao ona udovica koju je Isus pohvalio. Njihov je dar u Kongo, među male crnčice, ponijela naša misionarka s. Samuela Šimunović koja je prilikom svoga godišnjega odmora, a na poziv fra Tonija Šimunovića, osnovnoškolcima imala izlaganje o misionarima.

Djeca su ovom svojom darivateljskom gestom *ponovila gradivo* da je dobro činiti dobro ne očekujući nagradu, a nas su opet iznova poučila da trebamo čuvati djetinje srce.

s. Marija Jelena Mijić

Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu

Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 19. i 20. listopada održani su Dani crkvene glazbe na temu *Odnos liturgijske i glazbene riječi*. Ovim danima dala sam svoj aktivan doprinos kroz izlaganje *J. Haydn: Sedam posljednjih Kristovih riječi na križu – Kulturološko ozračje, duhovnost i analiza*.

Veza riječi i glazbe je u nekim stilskim epohama bila samo izraz riječi kroz melodičko kretanje. Neke su se riječi samo potvrdile, pojačale određenim stilskim figurama i glazbenim frazama. Apsolutna je glazba puna ovakvih primjera gdje se za određene pokrete tijela, disanja, mirisa, osjećaja, primjenjuju tonski izričaji kako bi slušatelju približili to stanje. Možda je nespretno upotrijebljena granica između apsolutne i programne glazbe, te da se o tome progovara tek u postberliofovom vremenu (Hector Berlioz: Fantastična simfonija). Glazba baroka i klasične imaju svoje način izražavanja, iako ne pripada programnoj glazbi. Tu ne bih svrstala nikako Vivaldijeva Godišnja doba, jer se upravo to djelo spominje kao moguća preteča programme glazbe koja nastaje tek u romantizmu. Ovdje se misli na prava barokna i klasicistička djela, pravu apsolutnu glazbu: sonate, simfonije, suite.

Sasvim se sigurno kod Haydna radi o pravom Bečkom klasičaru, skladatelju koji tek u novije vrijeme dobiva stvarni kritički osvrt. Pogrešno bi bilo reći da se otkriva vrijednost Haydnova stvaralaštva, jer je ona neupitna. Prema nekim komentarima, Haydn je puno radio i nije imao vremena za možda svjesno određivanje smjera svoje umjetnosti. Nije on htio biti neki most u romantizam, ili neki predznak novog vremena u kojem će osjećaji (nakon Francuske revolucije) dati novu odrednicu kretanja glazbe prema kojima će upravo estetski ključ postati imperativom. Haydn je mirno pisao glazbu upravo tako kako je naučio taj „zanat“. A zanat je učio u Bečkoj katedrali kao dijete, i kasnije od učitelja kojih u to vrijeme nije bilo puno kao danas. Naime, od skoro izblijedjele slike jednog bečkog klasičara i možda malo dosadne komorne glazbe došli smo do jednog pravog umjetnika izražavanja skladateljskom tehnikom.

Djelo *Sedam posljednjih riječi Spasitelja na križu* upravo je potvrda njegovog trećeg i posljednjeg skladateljskog razdoblja. On je skladatelj svoga doba i prenositelj izražaja. Duhovno stanje čovjeka u Velikom tjednu zahtjeva mir i razmatranje, ali i poziv na odluku za novim početkom. Haydnov prvi original je instrumentalni. Tek kasnije nastaju verzije sa zborom, izmjenama pjevača, zbora i orkestra. Znači da je upravo ta glazba kod Haydna bila tako

napisana, da je izražavala svu patnju, šutnju, bol, ali i utjehu, raj ili nastali potres. Djelo ima sedam stavaka prema riječima Spasitelja:

Introduction

1. Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine. (Lk 23,34)
2. Zaista, kažem ti, danas ćeš biti sa mnom u raju. (Lk 23,43)
3. Ženo, evo ti sina. (Iv 19,26)
4. Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? (Mk 15,34)

Intermezzo

5. Žedan sam. (Iv 19,28)
6. Dovršeno je! (Iv 19,30)
7. Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj. (Lk 23,46)

Potres

Budući da potres traje gotovo dvije minute bez predaha, zgusnut je, ploče se zemlje odvaljuju, logično je da Haydn počinje i završava sa c-molom: jasno, čisto, metrički pravilno, na prvu, naglašenu dobu. Tim je jezikom govorio Haydn, i mi ga sasvim dobro, jednoznačno razumijemo danas.

s. Lidija Bernardica Matijević

Budite radosni u Gospodinu

U samostanu Sv. Franje u Bijelom Polju od 26. do 28. listopada održan je međuprovincijski seminar za sestre s privremenim zavjetima. Seminar je vodila s. Ivanka Mihaljević iz Bosansko-hrvatske provincije na temu *Budite radosni u Gospodinu* a sudjelovalo je 26 sestara juniorki iz Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske i Splitske provincije.

Susret je, prikladno jubilarnoj godini Družbe, započeo s igrokazom koji nam je dozvao u pamet početke naše Družbe koji sežu 150 godina „unatrag“.

U duhu te stamene povijesti s. Ivanka nas je svojim izlaganjem nastojala potaknuti da se što više približavamo Bogu, snažimo u svom zvanju i radosnije živimo u zajedništvu. Da bismo u tomu uspjele važno je

što bolje upoznati Asiškog siromaška u čijem je životu uvijek odjekivala molitva hvale Svevišnjem Ocu. Stoga smo razmatrale Franjin život, kako je molio, kakvo je zajedništvo živio.

Na stazi svoga životnoga putovanja, koja nije uvijek išla uravno nego i krivudavo, Franjo je ustrajno bio zagledan u Onoga koji ga je pozvao, u Krista koji ga je obilježio svojim ranama i povjerio mu da popravi Crkvu. Franjo, taj neumorni tražitelj volje Božje pokazuje nam kako treba slijediti svojeg zaručnika, znati se nositi i s ranama preko kojih možemo dozrijevati iz sebeljublja u sebedarje te živjeti puninu ljubavi s Kristom. Razmatrajući Franjin primjer uvidjeli smo kako je važno graditi identitet franjevke kao bogotražiteljice,

odgajateljice u franjevačkoj otmjenosti, žene askeze i molitve.

Nije dovoljno samo razmišljati o svom redovničkom pozivu kao daru povezanosti s Bogom nego na tom daru i raditi. Onaj koji nam je povjerio poslanje u svojoj žetvi i sklopio savez s nama traži našu vjernost i trajnu povezanost. Samo takvim životom možemo postati i ostati autentični svjedoci. Stavom budnosti mudrih djevica valja nam živjeti vlastitu spremnost za Gospodina.

Zadnji dan susreta, u kišnom ozračju jesenske ljepote, posjetile smo Ustanovu za predškolski odgoj i socijalnu skrb Majčino selo te Udrugu za pomoć i rehabilitaciju

nezbrinutih trudnica i pomoć ženama s problemima u obitelji Majka Krispina u Međugorju gdje sestre djeluju i iskazuju ljubav prema bližnjemu u potrebi. I ovi posjeti dodatno su nam potvrđili važnost franjevačke prisutnosti u jednostavnosti i poniznosti, služenja drugima u čistoći srca.

Ovo dvodnevno zajedništvo molitve i druženja okrijepilo nas je blizinom i novim spoznajama koje će nam pomoći kako bismo se potrudile biti ono što jesmo - franjevke.

s. Marija Matanović

Sastanak kućnih predstojnica

Godišnji sastanak kućnih predstojnica održan je 26. listopada ove godine u našem samostanu u Zadru. Sastanku je predsjedala provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić.

Sastanak je započeo molitvom u 9 sati, a potom je uslijedilo izlaganje pod naslovom Uloga i odgovornost kućne predstojnice. Izlaganje je imao fra Krunoslav Kolarić, franjevac iz samostana na Trsatu. Istaknuo je važnost kućne predstojnice kada je u pitanju doprinos i izgradnja skladnog zajedničkog života. Tomu doprinosi verbaliziranje onoga što dobro, kako bi se mijenjalo ono što nije dobro. Svatko je u zajednici poseban, autentičan, neponovljiv. Potrebno je boriti se protiv ravnodušnosti. Zajednicu treba voditi tako da svi prihvate svoj dio odgovornosti kroz zaduženja koja su im povjerena. Kroz susret u molitvi s Kristom raspetim i uskrslim moguće je problematičnu realnost zajedničkog života prihvati te malo po malo napredovati. Tim mislima fra Kruso je zaključio izlaganje.

Prisutnim sestrama svoju riječ uputila je s. Andrea. To je bio uvod za zajednički rad u kojem su razmotrene konkretnе poteškoće zajedničkog života te planovi u godini obilježavanja

150 godina naše Družbe. Ozračje rada bilo je optimistično, iako je svima jasan najveći problem Provincije - prosječna dob sestara koja odražava primicanje trećoj životnoj dobi. Provincijalna predstojnica je pozvala sestre predstojnice da u Godini jubileja prihvate planove i animiraju sestre u radu s laicima, posebno s djecom i mladima, kako bi oživotvorili franjevačku karizmu.

s. Ljiljana Todorić

Našle smo se!

Treći međuprovincijski susret kućnih predstojnica pod vodstvom fra Krune Kolarića održan je u sestrinskom samostanu u Zadru od 26. do 28. listopada 2018. godine. Susrelo se nas petnaest sestara - gle providnosti - iz Bosansko-hrvatske, Hercegovačke i Splitske provincije po pet sestara.

Tema seminara nukala nas je da promišljamo o komunikaciji nas kućnih predstojnica sa sestrama s kojima živimo. Panel rasprava bila je vođena određenim pitanjima: Kako gledam? Kako doživljavam? Kako djelujem? Kako sebe stavljam u ulogu kućne predstojnice?

Bilo je dinamično. Otkrile smo kako sve imamo vrlo slične probleme, sličan suživot u zajednicama. Posvjестile smo važnost sadašnjega trenutka koji nam je darovan. Naime, trenutak koji se upravo događa tako brzo postaje prošlost i više se ne može

ponoviti, ali trebamo znati da iz prošlosti valja učiti – i ona je naša učiteljica.

Zaključile smo da je vrijeme seminara bilo kratko, pogotovo za točke o kojima smo raspravljale u skupinama. Bile smo kao jedna i kao da nismo iz triju različitih provincija. Našle smo se! Kao da smo našle sestru kojoj se možemo povjeriti. Druženje na seminaru, šetnja uz more na južini, ugodni razgovori, bogatstvo je koje će nam, nadam se, svima ostati u lijepoj uspomeni.

s. Mirna Puljiz

Međuprovincijski seminar za novakinje i postulantkinje

U samostanu sestara Bosansko-hrvatske provincije u Bugojnu od 8. do 11. studenoga godine održan je međuprovincijski seminar za novakinje i postulantkinje triju provincija hrvatskoga govornog područja. Sudjelovalo je šest novakinja i jedna postulantkinja u pratnji svojih odgojiteljica.

Jedinstvo u poniznosti bila je tema seminara kojeg je predvodila s. Ivanka Mihaljević. Pro-matrajući likove sv. Franje i sv. Klare dobile smo nova nadahnuća kako djelovati i kako duhovno rasti u svom formacijskom razdoblju. Po uzoru sv. Franje i mi bismo trebale svakodnevno pitati Gospodina: *Što hoćeš da učinim?* Ako nam to postane stil života, sve više ćemo susretati Boga u svojim mislima, riječima i djelima te shvatiti da je na nama samo prihvaćati svakodnevnicu bez traženja nečeg izvanrednog. Sv. Franjo je, kako kažu teolozi, bio kristolik. Htio mu je biti potpuno sličan, utisnuti svoje stope u njegove. To je i postigao čuvajući i prebirući u sebi do kraja života riječi Božje, na što smo i mi pozvane.

Za naš duhovni hod uvelike nam može pomoći i lik sv. Klare, prve franjevke. Poput sv. Franje ona naglašava važnost ogledanja vlastitog života u Kristu kao u ogledalu, te nam poručuje da svakog dana motrimo to ogledalo i u njemu neprestano ogledamo svoje lice da postane sve više odraz slavnoga Krista (usp. 4PJa). Klara i Franjo su, unatoč rijetkim susretima, bili duhovno snažno povezani upravljajući Bogu molitve jedno za drugo, naročito u situacijama kada su tražili što je volja Božja za njih. Zanimljiva mi je povezanost čuda koje je učinio sv. Franjo kada je za braću umnožio grožđe i ono sv. Klare kada je za sestre umnožila kruh. A znamo da su vino i kruh prilike pod kojima se krije Isus Krist, a upravo je On središte njihova odnosa.

Posebno su nam od koristi bili radovi u skupinama i osobni rad koji su u nama ponovno pobudili radost onoga trenutka kada smo prihvatile Božji poziv te dodatno ojačali našu želju za življenjem franjevaštva. Ono što želimo postići ove godine jest otvoriti svoje srce Gospodinu da se nastani u njemu kako bismo mogle uspješno djelovati u dalnjem životu. Potrebno je da korijen ojača, kako bi moglo biti ploda.

Posljednji dan susreta bile smo u Jajcu gdje smo sudjelovale na nedjeljnomy euharistijskom slavlju u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije. Poslije mise posjetile smo muzej koji se

nalazi u sklopu franjevačkog samostana uz crkvu. U muzeju se čuvaju ostaci stare razrušene crkve te sarkofag posljednjeg bosanskog kralja Stjepana Tomaševića. Razgledale smo dio grada iz starog i srednjega vijeka, katakombe izgrađene po nalogu hrvatskoga bana Hrvoja Vukčića Hrvatinića te crkvu Sv. Marije od koje su još vidljive ruševine, a zvonik crkve posvećen sv. Luki, u cijelosti je sačuvan.

Tako je naš susret došao do svog pozdravnog dijela i povratka kućama. Nadam se da će ono što je posijano u naša srca uroditи plodom kako bismo mogle sa što više žara živjeti svoj redovnički poziv.

s. Andjela Crnjac, novakinja

Hvalite Gospodina, zahvaljujte i služite Njemu u poniznosti

Na poticaj Vrhovne uprave da svaka provincija pronađe vlastiti i kreativan način proslave velikog jubileja Družbe 150. godišnjice njezina utemeljenja (iz Okružnice vrhovne predstojnice, 4. srpnja 2018.) u vidu međuprovincijske povezanosti, jačanja svijesti pripadnosti i zajedništva, u nedjelju 18. studenoga 2018. godine obilježen je Jubilej za našu provinciju Presvetog Srca Isusova. U župnoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu, na čijem se području nalazi provincialno središte splitske provincije, sabrale su se brojne sestre iz četiri prostorijno bliže, a i najbrojnije provincije: Mariborske provincije Bezgrješnog začeća, Mostarske provincije Svetе Obitelji, Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina i naše sestre iz Splita i bližih podružnica. Euharistijsko slavlje predvodio je župnik fra Ante Udovičić u koncelebraciji s još trojicom svećenika: župnim vikarom fra Antonom Bešlićem te fra Stjepanom Čovom i fra Josipom Čugurom, članovima franjevačkog samostana Gospe od Zdravlja. Uz štovatelje Dobre Majke na Dobromu i brojne školske sestre franjevke, prisutne su bile i predstavnice drugih redovničkih zajednica iz našega grada.

U pozdravnoj riječi na početku slavlja provincialna predstojnica s. Andrea Nazlić upoznala je vjernike s razlogom našeg okupljanja i slavlja upravo u toj Gospinoj crkvi u devetnici pred njezin blagdan.

Kako se taj dan obilježavao i spomen na žrtve Vukovara i Škabrnje, svoju molitvu Bogu upravile smo i za sve žrtve mržnje i nasilja u Domovinskom ratu, a župnik fra Ante je u prigodnoj homiliji istaknuo nekoliko bitnih značajki našega naroda, Države i Crkve.

Svoju hvalu Bogu za 150. godišnji život i djelovanje Družbe diljem svijeta, uzdigne smo najužvišenijom molitvom – euharistijom – za vrijeme koje je pjevao združeni zbor sestara iz četiri navedene provincije. Pjevanje je bilo na latinskom, talijanskom, slovenskom i hrvatskom jeziku. *Misa De angelis* uistinu je anđeoski otpjevana na latinskom jeziku, kao i geslo Jubileja na talijanskom jeziku *Lodate e ringraziate il Signore e servitelo con umiltà* s veličanstvenim aleluja, koji je upravo za veliki jubilej Družbe uglazbio kapelnik splitske prvostolnice mo don Šime Marović. Ulazna pjesma *Christus vincit* pjevana je na četiri jezika: latinskom, talijanskem, slovenskom i hrvatskom; Psalam su pjevale sestre iz Maribora sa zajedničkim prijevodom: *Gospod, ti si delež moje dedištine*. Takoder prikazna pjesma *Glej na te darove* otpjevana je na slovenskom jeziku. Za vrijeme pričesti zbor je pjevao: gregorijanski napjev *Ave verum corpus natum, Uzmite jedite i Slavim te, Gospode* na talijanskom, slovenskom i hrvatskom jeziku. A na kraju sa svim pukom Božjim, štovateljima Gospe od Zdravlja, otpjevana je Čuj vruću molbu. Zborom je ravnala s. Mira Majić, članica Mostarske provincije, a na orguljama je pratila naša s. Zorislava Radić, dugogodišnja orguljašica u crkvi Gospe od Zdravlja.

Poslije mise zborovi sestara pojedinačno izveli su prigodni koncert:

Zbor sestara iz Mariborske provincije pod ravnanjem s. Klare Jarc uz glasovirsku pratnju Marte Habe: s. Klara Jarc, *Ponižna hvalnica*; s. Valtruda Levec, *Pozdrav Mariji*; s. Klara Jarc, *Mati Margareta*; Gen Rosso, *Kadar zvečer*;

Zbor sestara iz Mostarske provincije pod ravnanjem s. Mire Majić uz pratnju s. Bibijane Ćurlin: Stipica Grgat, *Ovo je dan*; S. M. Tarzicija Fosić, *Tko je Ona*; Zvonko Pšag, *Što će uzvratiti Gospodinu*;

Zbor sestara iz Sarajevske provincije pod ravnanjem s. Jelice Dolić: Slavko Topić, *O prislavna Božja Mati*; Ante Vučković, *Pjesma stvorenja*; Andelko Klobučar, *Laetamini*;

Zbor sestara iz Splitske provincije pod ravnanjem s. Mirje Tabak uz pratnju s. Lidije Bernardice Matijević: Evandeoski hvalospjev *Magnificat*; Uskrnsni himan *O Filii et filiae*; Šime Marović, *Brate, protivni vjetre*.

Koncert je završen zajedničkom izvedbom gregorijanskog napjeva *Salve Regina*.

Znakovito je bilo i okupljanje za zajedničku fotografiju svih prisutnih sestara Družbe koja za naslovnika ima Krista Kralja, upravo ispred veličanstvene freske Krista Kralja glasovitog slikara I. Dulčića. Dulčićev Krist Kralj, Uskrsli, Svevladar, koji poput masline izrasta iz zemlje Hrvatske i slavno uzlazi u nebo, poziva nas i upućuje da ne mislimo samo na 150. godišnju slavnu prošlost, nego da s vjerom zagledane u Krista uskrsloga smjerno s nadom kročimo u budućnost.

S Dobroga smo se radosno uputile prema Lovretu, gdje smo u velikoj samostanskoj dvorani zajednički objed i razgovor ugodni blagoslovile pjesmom duhovnom i „začinile“ izvedbom svakoga zbara po nekoliko pjesama narodnog melosa iz krajeva iz kojih su sestre pristigle - od slovenskih *zabučalih* gora, preko Slavonije ravne, Bosne ponosne i Hercegovine kršne do Dalmacije suncem obasjane i, upravo tih dana, snažnom burom *obgrljene*.

Združeni zbor sestara prvi je put nastupio u crkvi kuće matice u Mariboru, 16. rujna ove godine, na svečanom otvaranju Jubilarne godine. Nakon nastupa u Splitu, predstoje još zajednički nastupi u Mostaru i Sarajevu 2. i 3. ožujka 2019., te ponovno u Mariboru, u katedrali na središnjem slavlju 150. obljetnice utemeljenja Družbe, 7. rujna 2019. godine. I na ovaj način u franjevačkoj radosti hvalimo i blagoslivljamo Gospodina. Otvorena uha i oraspoložena srca zajedno svojim glasom slavimo Boga u svoj poniznosti svoje ljudske krhkosti!

s. Marija Petra Vučemilo

Riječ provincijalne predstojnice prigodom obilježavanja jubileja Družbe u Splitu u crkvi Gospe od Zdravlja

Poštovani župniče fra Ante!

Dragi vjernici župe Gospe od Zdravlja!
Drage moje sestre!

Mi, Školske sestre franjevke Krista Kralja, okupile smo se danas u devetnici pred svetkovinu Gospe od Zdravlja, u ovoj crkvi da zajedno s vama slavimo jubilej naše Družbe - 150. godišnjicu njenog utemeljenja. Zato je ovdje danas prisutno više naših sestara. Združeni zbor sestara četiriju provincija svojim pjevanjem animirat će misno slavlje, a nakon toga bit će prigodni koncert.

Radost mi je pozdraviti provincijalnu predstojnicu Mariborske provincije s. Tereziju Tomazin, s. Zdenku Kozina, provincijalnu predstojnicu Mostarske provincije i s. Mladenku Čurić, izaslanicu

provincijalne predstojnice Bosansko-hrvatske provincije. Srdačno pozdravljam redovnice drugih redovničkih zajednica iz Splita. Dobro nam došle vi i sve vaše i naše sestre!

Maribor je kolijevka naše Družbe, koja je nastala 1869. godine osamostaljenjem od Školskih sestara iz Graza. Zovemo se Školske zato što su se prve sestre posvetile poučavanju i odgoju djece i mlađih djevojaka, posebno onih iz siromašnog sloja društva.

Školske sestre došle su iz Maribora u Split 1904. godine. Na poziv splitskog biskupa Franje Filipa Nakića preuzele su samostan franjevačkih trećoretkinja uz crkvicu Sv. Ciprijana na vrhu Bosanske ulice. Godine 1914. preselile su u novoizgrađeni

samostan na Lovretu i otvorile Domaćinsku školu za djevojke, prvu takve vrste u Dalmaciji, koja je, nažalost, prestala s radom za vrijeme II. svjetskoga rata.

Na području župe Gospe od Zdravlja provincijalno je središte naše Splitske provincije. Sestre od 1949. godine djeluju i u ovom franjevačkom samostanu i župi. A braća franjevci iz ovog samostana dugi niz godina svednevice dolaze u provincijalnu kuću na Lovretu, našu najveću zajednicu, i s nama slave misu. Stoga im dugujemo posebnu zahvalnost.

Srdačno zahvaljujem župniku fra Anti Udovičiću i svoj braći što su nam omogućili da u devetnici Gospe od Zdravlja u ovom Svetištu zajedno hvalimo Gospodina za sva dobra primljena kroz proteklih 150 godina djelovanja naše Družbe.

Danas je i spomendan utemeljenja naše Provincije. Naime, dana 18. studenoga

1922. godine pri prvoj podjeli Družbe na provincije, uz Mariborsku, nastale su još Splitska, Tršćanska i Sjevernoamerička provincija. Druge provincije - Mostarska, Argentinsko-urugvajska, Bosanko-hrvatska, Austrijska, Paragvajska i Rimska regija - nastale su kasnije.

U duhu prvotne karizme sestre Družbe, koja je rasprostranjena na četiri kontinenta, u četrnaest zemalja, navješćuju Kristovo kraljevstvo obavljajući različite vrste apostolata, u franjevačkome duhu trajnoga obraćenja u službi Crkve i čovjeka, posebice na odgojnome području (usp. Konstitucije, čl. 2).

Hvalite Gospodina, zahvaljujte i služite Njemu u poniznosti! geslo je naše Jubilarne godine. Pozivam sve vas prisutne da se u ovom euharistijskom slavlju pridružite našoj hvali i zahvalnosti Gospodinu.

s. Andrea Nazlić

Duhovna obnova i dar potpunog oprosta

U našem samostanu u Imotskom 17. studenoga održana je duhovna obnova za djevojke iz imotskih župa u kojima pastoralno djeluju naše sestre. Tema obnove bila je *Životni poziv*, a zajedno sa mnom predvodile su je s. Ivka Piplović i s. Lidija Bernardica Matijević, naše sestre odgojiteljice iz Splita.

Susret je započeo meditacijom Svatko je jedan cvijet. Uz meditativnu glazbu svaka je od nas promatrala svoj cvijet koji je polako otvarao latice, potičući nas da otvorimo srce za međusobni susret i susret s Gospodinom. Nakon upoznavanja slijedilo je predstavljanje naše Družbe koja obilježava Jubilarnu godinu povodom 150 godina od utemeljenja. Prigodnu prezentaciju predstavila je s. Lidija Bernardica. Djevojke su pozorno pratile nastanak i povijest Družbe i naše Provincije. Mogle su upoznati koje su apostolske djelatnosti naših sestara. S. Lidija ih je upoznala i o blagodatima Jubilarne godine, kao što je, uz uobičajene uvjete, udjeljivanje potpunog oprosta u sestrinskim kapelama.

U skladu s temom poziva, razmišljale smo o pozivu prvih učenika iz Markova evanđelja (1,16-20) i svaka je sudionica odgovarala na određena pitanja.

U radu u skupini nastavile smo razmišljati i razgovarati o specifičnosti i ljepoti obiteljskog poziva, o uzvišenosti redovničkog poziva te ulozi vjernika laika u župi, Crkvi i društvu.

Nakon izvješća o radu u skupinama, iskustvo života u samostanu na Lovretu iznijela je kandidatkinja Katarina Znaor, koja je za ovu prigodu došla iz Splita. Oni koje Isus poziva na nasljedovanje, moraju ostaviti sve kako bi nepodijeljena srca mogli poći za njim, a put je pun neizvjesnosti. To je posvjedočila i s. Ivka uz prezentaciju o našim sestrarama misio-narkama u DR Kongu, iznoseći i vlastita iskustva dugogodišnjeg misionarskog poslanja u toj afričkoj zemlji.

Djevojkama smo omogućili slavlje sakramenta pomirenja nakon kojega je uslijedilo eu-haristijsko slavlje koje je predvodio fra Jakov Udovičić. U zajedništvu sa sestrarama djevojke su molile i zahvaljivale Bogu na daru potpunog oprosta i njegove bezuvjetne ljubavi.

s. Antonela Malenica

Nesvakidašnji gosti

Zadarske Arbanase 21. studenoga 2018. godine pohodili su nesvakidašnji gosti: predsjednik Albanije gosp. Ilir Meta i predsjednica Republike Hrvatske gđa Kolinda Grabar-Kitarović.

Nakon obilaska župne crkve i susreta s mještanima na Trgu Gospe Loretske, dvoje je predsjednika ugošćeno u velikoj dvorani našeg samostana u kojoj ih je dočekao lijepi broj mještana, sestara, nastavnika i učenika mjesne OŠ Krune Krstića. Predsjednici su razmijenili pozdrave i izrazili zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom i povezanošću

dvaju naroda spomenuvši se znamenitih Arbanasa koji su doprinijeli očuvanju identiteta i duha ovdašnjih albanskih doseljenika.

Ovaj kratki susret „zasladili“ su na početku i na kraju mališani našeg dječjeg vrtića Jordanovac podružnica Zadar, otpjevavši tri pjesme: *Isuse, volim te, Ljubav i Samo je jedna Hrvatska*. Njihove smo nastupe ponovo zabilježili kako bismo bili sigurni da je uspomena na ovaj neobičan dan sačuvana.

s. Marina Fuštar

Jednostavna prisutnost u svijetu

U našem vrtiću Jordanovac u Zagrebu upriličili smo susret za roditelje i djelatnike povodom obilježavanja 150 godina Družbe. Spominjući se sa zahvalnošću ovog povijesno značajnog prijedenog puta, željele smo u sadašnjem trenutku posvjedočiti prisutnost sestara - od osnutka do danas. Mnogo godina sabranih i predstavljenih u brojnim slajdovima koje su osmislice s. Marta Škorić i s. Lucija Bilokapić za ovu su prigodu prilagodile i prezentirale s. Sanja Stojić, ravnateljica vrtića i s. Ljiljanka Marić.

U uvodnom pozdravu s. Sanja Stojić pozdravila je sve prisutne zahvalivši im se za odaziv kao za i podršku našem radu i djelovanju među njima. S velikim zanimanjem pratilo se

svaki slajd prezentacije, dok su oduševljenje ili čuđenje odmah bili popraćeni pitanjima, što je pridonijelo opuštenoj, „domaćoj“ atmosferi koja je susret učinila dinamičnijim.

U naravi svakog susreta je da iz njega izidemo bogatiji i ispunjeniji, a prigodno se i derivamo. Iznimka nije bila ni ovaj put. Naime, povodom ovog velikog događaja i susreta s našom prošlošću i sadašnjosti, Papa Franjo udijelio je Družbi dar potpunog oprosta, kojeg ćemo mi „darovati“ svima koji nam se pridruže 20. prosinca na božićnoj priredbi i euharistijskom slavlju.

Za ovu prigodu dali smo izraditi naš vrtički logo koji je nacrtala je predškolka Noela Radivojević. U obliku bookmarkera napravljen je posjetnik za potpuni oprost koji se može primiti u našoj kapelici na Jordanovcu. Možda najljepša čestitka za ovu obljetnicu jest objašnjenje loga spomenute djevojčice koja je svoj uradak opisala kako slijedi: *Teta ove ruke ste vi na moru, a ovo žuto nebo je Bog koji vas gura da plovite naprijed.* Dobro je podsjećati se da je Bog uvijek tu i gura nas naprijed, pa i kad mislimo da nepomično stojimo.

Zajedničkim druženjem roditelja, djece i djelatnika uz slatku okrepnu i osvježenje koje je pripremila s. Melania Vojković, ostavili smo iza sebe ovaj topli susret već osjetno studenog studenoga.

s. Helena Rašić

Sunce je dionik slavlja naše Družbe

Uoči svetkovine Krista Kralja u naš samostan na Jordanovac hodočastili su najmlađi izvođači dječjeg zbora *Sunce* župe Gospe Lurdske iz Zagreba, sa svojim roditeljima i voditeljicom s. Željkom Čeko.

Euharistijsko slavlje za ovu posebnu prigodu Jubileja predvodio je fra Mate Matić, gvardijan samostana Gospe Lurdske. Usmjeren prvenstveno na prisutnost i pažnju najmlađih, Družbu sestara franjevaka približio je kroz metaforu obitelji, ističući njome ljepotu važnosti obiteljskog zajedništva i zajedništva redovničkih obitelji. Usklađenost nastupa i razdragana lica djece svjedočila su o njihovom samopouzdanju - kako zbornim tako i solo pjevanjem. Zahvalne Bogu za sestre koje su nam prethodile, zahvalile smo i za ove najmlađe i njihove obitelji, jer iz obitelji okrenutih Bogu niče novo sjeme budućnosti.

Nakon euharistiskog slavlja druženje je nastavljeno u velikoj dvorani gdje je s. Sanja Stojić ukratko predstavila povijest naše Družbe. Interes za program predstavljanja Družbe učinio je da su brojni svoje sjedeće mjesto potražili na podu dvorane, jer zaslužni prioritet ispred vlastite udobnosti imala je ipak povijest Školskih sestara franjevaka čijoj Družbi pripadaju sestre koje pastoralno djeluju u njihovoј župi, a o kojoj su željeli čuti.

U inače mirno samostansko popodne, naši dragi gosti unijeli su živahnosti, vedrinu i značajelju. Okrijepljeni, najmlađi od njih krenuli su u „izvidnicu“ samostana i dječjeg vrtića, dok su oni malo stariji svoje druženje nastavili sa sestrama.

Nećemo pretjerati zaključimo li i nakon ovog susreta da *su djeca ruke kojima se držimo neba.*

s. Helena Rašić

Obilježavanje 150. obljetnice Družbe u Imotskome

Prigodom proslave 150. godišnjice Družbe u našoj kući u Imotskom upriličile smo dva susreta. Na oba susreta sudjelovali su članovi franjevačkog svjetovnog reda i župnog zbora i to 26. studenoga iz župe Proložac, a 29. studenoga iz župe Zmijavci.

Prvi susret otvorila su djeca iz OŠ Stjepan Radić predstavom *Kruh bake Marte* koja se svojom porukom skladno uklopila u program susreta. Djeca su na svoj način uprizorila kako je baka Marta primila

prosjaka u svoju kuću, s njim ljubazno razgovarala i svoju unučicu poučila o važnosti kršćanskog ophođenja prema onima koji su u potrebi.

Slijedilo je prikazivanje prezentacije o povijesti i karizmi naše Družbe koja se od početka posvetila odgoju i obrazovanju djece, posebno siromašne. Nazočni su s oduševljenjem pratili povjesni hod Družbe, a na poseban način dio koji prikazuje dolazak i djelovanje sestara u Imotskom.

Spoznali su da su sestre u njihovome kraju otvorile sirotište, okupljale siromašnu djecu i osobito skrbile za one koji su u nevolji. Na kraju prezentacije zajedno smo molili za nova duhovna zvanja u našoj Provinciji i Družbi.

Susret smo nastavile meditacijom Franjine Pjesme stvorova uz glazbu, a potom se ispitom savjesti pripremili za sakrament pomirenja. Franjevci iz samostana i obližnjih župa bili su na usluzi za sakrament isповједи. Misno slavlje za Proložane predvodili su fra Vinko Gudelj i fra Zoran Kutleša. U prigodnoj propovijedi fra Zoran je čestitao sestrama jubilej i prisjetio se lijepih trenutaka provedenih s našim sestrama koje su djelovale u njihovim samostanima.

Za vjernike iz župe Zmijavci misu i propovijed održao je župnik fra Frano Laco. U propovijedi se s poštovanjem prisjetio

pokojnih sestara a nazočnima se zahvalio za sve što čine danas. Nakon misnog slavlja fratri su vjernicima objasnili značenje potpunog oprosta i pozvali ih na molitu u sestrinskoj kapelici tijekom Jubilejske godine.

Okrijepljeni za euharistijskim stolom, sudionici su nastavili druženje uz pjesmu u dvorani, a sestre su im za ovu prigodu dale simbolične poklone.

Za susrete su zaslužne s. Jasna Kasalo koja djeluje u župi Zmijavci i s. Terezina Bašić koja djeluje u župi Proložac. No, svaka je sestra u kući na svoj način doprinijela ljepoti susreta. Nakon dobroga odaziva i sudjelovanja vjernika iz ovih dviju župa planiramo slične susrete i sa vjernicima iz drugih župa Imotske krajine.

s. Antonela Malenica

Ususret došašću

U subotu 1. prosinca, uoči prve nedjelje došašća, u franjevačkom samostanu i našoj samostanskoj kući u Kninu održana je duhovna obnova na kojoj je sudjelovalo dvadesetak učenika viših razreda osnovne škole i srednjoškolaca. Susret su animirale s. Tamara Bota i s. Marina Fuštar.

Želeći se što bolje pripraviti za ovo, tako posebno vrijeme u godini, *otisli* smo tamo odakle počinje svaki naš put - u vlastitu nutrinu. Trudeći se nazrijeti nešto od vlastite otajstvenosti, kroz razgovor, individualni rad i meditaciju, razmatrali smo kako to gledamo i vidimo sebe, što u nama vide drugi i na koji način to utječe na našu sliku o sebi, i je li naše oko a s njime i cijelo naše biće, svjetlo ili tamno. I, na kraju, ono najvažnije, otvorili smo vrata Svjetlu, lijeku za sve naše sljepoće, ograničenosti i nemire u odnosu s kojima, malo po malo, ostvarujemo svoj istinski identitet, začuđeni svakim novim korakom čudesnom Božjom ljubavlju koja uvijek iznova stvara i obnavlja.

Sudionicima smo, u ovoj Jubilarnoj godini Družbe, kratko predstavili našu zajednicu i njeno poslanje. Susret smo završili na najbolji mogući način, svetom isповijedi i slavljem euharistije u našoj samostanskoj kapelici gdje smo bili u mogućnosti koristiti blagodati udijeljene nam milosti potpunog oprosta. Bogu hvala!

s. Marina Fuštar

Obilježavanje 50. obljetnice djelovanja sestara u HKŽ u Frankfurtu

Ove godine ispunila se polustoljetnica djelatnog života i zauzetog pastoralnog djelovanja sestara naše Splitske provincije u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu. Tom je prigodom provincijalna predstojnica s. Andrea u pratnji više sestara naše Provincije, sestara drugih sestrinskih Provincija Družbe te uz domaćine franjevce nazočila višednevnom bogatom slavljeničkom programu. Kako i dolici ovom Jubileju rukovet događaja nemoguće je iscrpsti pisanim riječju. Valjalo je to vidjeti, kako ispred tako i iza kulisa programske zbivanja. Nadamo se da ćete kroz zapise koje donosimo doživjeti barem djelić slavljeničkog ugoda i događaja.

Zlatno jubilejsko slavlje kao priznanje sestrinskoj prisutnosti

Završetak ove godine za našu je Provinciju obilježen dvama velikim slavljima: 150. godišnjicom Družbe i 50. godišnjicom djelovanja sestara u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu na Majni. Potonji jubilej, kao hvalu Bogu i zahvalu sestrama za desetljeća predanog, nesebičnog i samozatajnog rada, svečano smo proslavile 1. i 2. prosinca 2018. godine.

Dvdnevnim programom, na koji se odazvao veliki broj vjernika i prijatelja naše zajednice, prisjetismo se prošlih događaja a ujedno otkrismo kako naša zajednica i Provincija živi u sadašnjosti te se otvorismo budućnosti, oslanjajući je na Boga. U vremenu u kojem živimo mi smo po svojem redovničkom pozivu znakovi Božje prisutnosti i njegove neizmjerne ljubavi. Stoga želimo otvoriti srce i svoj žitak kako bismo još vjerodostojnije slijedile puteve Gospodnje. Isto su činile i prve sestre koje su, služeći u poniznosti Gospodinu, prihvatile poći u nepoznato. Neumorno su donosile Božju riječ, svjedočile dobrotu i ljubav; bile su čuvarice vjere, suradnice sretnoga odrastanja, pronositeljice hrvatske riječi i kulture, a vjerno hrvatsko srce trebalo je itekako očuvati!

Naša je hrvatska povijest bremenita: sanjali su se stoljetni snovi o slobodi; zatirao se narod i jezik; gazilo se križnim putevima i bespućima; progonio se zbog vjere i imena; odlažilo se trbuhom za kruhom daleko od rodne grude. Nažalost, i danas se u slobodnoj i dosanjanoj Hrvatskoj gase ognjišta i život opet nosi našeg čovjeka daleko od rodnog kraja, u potragu za boljim danas i sutra. Ako ih put dovede u ovaj dio svijeta naći će naše sestre koje su zajedno s fratrima pravi svjetionici vjere hrvatskom narodu. U tom smislu posebno je istaknuta dosadašnja uloga i prisutnost sestara u župama u Frankfurtu i

Main-Taunusu/Hochtaunusu. Svojim ustrajnim radom i velikodušnim djelovanjem sestre su nastojale i još uvijek doprinose da se u hrvatskom čovjeku snaži vjera jer, gdje god bio i kamo god pošao, život bez Boga osamljen je i prazan, lutalaštvo bez cilja.

Nekoć su naše sestre aktivno djelovale i u dječjem vrtiću, odgajajući djecu koja su danas već odrasli ljudi koji se rado prisjećaju sestrinske blizine i pouke. Sadašnje djelovanje veže se uz župni pastoral u kojemu sestre revno i predano sudjeluju dajući svoj doprinos. Ne umaraju se primjerom pokazivati kako s ljubavlju služiti, slušati, zboriti i poučavati.

Sestre su u gradu na Maini prisutne gotovo od samih početaka pastoralnog rada Hrvatske katoličke župe te su već pedeset godina, što nije malo, zauzete oko vjerskog odgoja djece, mlađih i odraslih članova župne zajednice. Osobito se intenzivno radi s djecom koja se pripremaju za prvu svetu pričest i sakrament krizme, a pouka u vjeri održava se na materinskom hrvatskom jeziku kako djeca i mlađi ne bi zaboravili svoje korijene, kako ne bi zatrli svoj vjerski i nacionalni identitet. Sestre od početka nastoje njegovati cjelovit pristup čovjeku te su važan kamenić u mozaiku očuvanja hrvatske tradicije i jezika. Svojom prisutnošću i djelovanjem oživotvoruju nakanu i misao Antonije s. Franciske Lampel: *Uvijek odgovarati na molbe Crkve i svijeta (...). Služiti nesebično, iz ljubavi. Sve darovati.*

O slavlju zlatnog jubileja u duhu svetoga Franje kličemo: O, kako je dobro i plemenito darivati svoje talente i život bližnjemu i tako služiti Gospodinu u poniznosti i ljubavi! O, kojeg li dara. O, koje li slatke obaveze.

Gospodine, hvala ti za ovu pedesetogodišnju prisutnost naših sestara s narodom hrvatskim. Blagoslovi nam budućnost i daj nam pronositi tvoju slavu, tebe donositi u srca svih kojima smo poslane.

s. Filipa Smoljo

Pismo generalnog vikara biskupije Limburg prigodom Jubileja

Poštovana s. Andrea i drage sestre!

Ponajprije šaljem srdačan pozdrav Vama i Vašim sestrama iz biskupije Limburg!

Zajedno s biskupom dr. Gergom Bätzingom i pomoćnim biskupom dr. Thomasom Löhrom, biskupskim vikarom za redovnike, čestitam vam *zlatni jubilej* prisutnosti Školskih sestara franjevaka u Frankfurtu.

Pet desetljeća predstavlja *dugo vrijeme*, u kojem su vaše sestre u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu na brojnim generacijama ostavljale tragove u različitim područjima pastoralna, odgoja i obrazovanja. I to još

uvijek čine. Za to vam od srca zahvaljuje biskupija Limburg!

Vi ste nezamjenjive u životu Hrvatske katoličke župe u Frankfurtu i značajno doprinosite međusobnom razumijevanju među kršćanima njemačkog i drugih govornih jezika. Za uzor je to što senzibilizirate svoje župljane za molitvu i karitativno djelovanje, te ih podupirete na putu, na kojem se međusobno dotiču i susreću Bog i svijet. Time pokazujete da život ima smisla kad navješćujemo Evanđelje tamo gdje se nalazimo bez obzira u kojoj zemlji ili kojim smo ljudima poslani.

S. Agnes Lanfermann, referentica za redovnike i redovnike u biskupiji, zastupat će biskupiju Limburg na slavlju 1. prosinca 2018. u Stadthalle Bergen, a dekan grada Frankfurta dr. Johannes zu Eltz, katedralni kapitular, sudjelovat će 2. prosinca na svečanoj misi. Tako biskupija Limburg želi s vama slaviti!

Uz vaš Jubilej želimo vam svako dobro i Božji blagoslov za vaše plodonosno djelovanje! Neka ono potraje još godinama!

Srdačan pozdrav!

Wolfgang Rösch,
generalni vikar biskupije Limburg

Prigodna riječ provincialne predstojnice u Saalbau Stadthalle Bergen

Draga braćo i sestre!

Danas uoči početka nove liturgijske godine želimo se sjetiti početka i prijeđenog polustoljetnog puta djelovanja Školskih sestara franjevaka Krista Kralja provincije Presvetog Srca Isusova u Frankfurtu. Želimo proslaviti i s vama Bogu zahvaliti što je vodio i snažio naše sestre u njihovu služenju u ovoj Misiji. Danas obilježavate sv. Nikolu, uz kojeg se veže darivanje djece. A naše su sestre svojim životom i samoprijegornim radom, smatram, dragocjeni dar djeci Crkve na ovom prostoru.

Radost mi je pozdraviti sve vas prisutne. Na osobit način pozdravljam provinciala provincije Presvetog Otkupitelja fra Joška Kodžomana, župnika fra Željka Čurkovića, župne vikare fra Ivana Čikaru i fra Kristijana Šilića. Pozdravljam vrhovnu tajnicu Družbe s. Samuelu Klaić, zastupnicu vrhovne predstojnice, naše s. Klare Šimunović. Čast mi je pozdraviti s. Agnes Lanfermann, predsjednicu redovničkog vijeća u biskupiji Limburg. Srdačno pozdravljam predstojnicu zajednice sestara u Frankfurtu s. Pavlimiru Šimunović, najdugovječniju pastoralnu suradnicu i voditeljicu liturgijskog pjevanja u ovoj Misiji u kojoj djeluje od 1990. godine, te s. Filipu Smoljo i s. Magdalenu Višić, i sve vas, drage moje sestre, osobito vas sestre iz Darmstadta i sestre Bosansko-hrvatske provincije iz Mainza. Dobro došli!

Prve školske sestre dolaze u Frankfurt 1. srpnja 1968. godine nastojanjem tadašnjeg provinciala provincije Presvetog Otkupitelja fra Petra Čapkuna i dušobrižnika za Hrvate u Frankfurtu fra Bernarda Dukića. Tri sestre u duhu karizme Družbe - poučavanje i odgoj

djevojaka - preuzimaju vodstvo Doma za djevojke *Haus Lucia*, a četvrta 20. rujna iste godine započinje djelovanjem kao pastoralna suradnica u Misiji. Dana 31. prosinca 1971. godine sestre napuštaju rad u Djevojačkom domu, a prostorije Doma su preuređene za Dječji vrtić. Rad i vodstvo međunarodnog Dječjeg vrtića sestre su preuzele 1. rujna 1974. i djelovale u njemu do 1989. godine.

Sestre su također u Misiji vodile domaćinstvo sve do 2007. godine. Poseban doprinos Misiji dale su svojim pastoralnim djelovanjem. Kako je broj naših radnika rastao tako su se povećavale pastoralne potrebe Misije te se sve veći broj sestara uključivao u pastoralni rad: vođenjem liturgijskog pjevanja (dječji zbor, zbor mladih, mješoviti crkveni zbor), poučavanjem vjeronauka u redovitim i dopunskim školama te misijskim prostorijama; pripremanjem djece za prvu pričest i krizmu; sudjelovanjem u organizaciji raznih svečanosti u župi, hodočašća i izleta djece i mladih; pripremanjem vjeronaučne olimpijade, koncerata, molitvenih susreta; pomaganjem u župnoj administraciji, posjetom bolesnicima i zatvorenicima. Ukratko, nastojale su biti blizu kao sestra i majka svima kojima je njihova pomoć bila potrebna. Od početka Misije do danas izmijenilo se trideset šest sestara. Svjesne važnosti čuvanja vjere, jezika i kulture, sestre su iz Frankfurta odlazile i u druge hrvatske misijske zajednice: Darmstadt, Wiesbaden, Offenbach i Kelkheim. U Darmstadtu i Kelkheimu sestre djeluju i danas.

Plodonosan rad sestara ne bi bio moguć bez zauzete suradnje s braćom franjevcima provincije Presvetog Otkupitelja s kojima sestre djeluju od samog početka. Riječi psalmiste mogле bi se primijeniti na ovu zajednicu: Kako je dobro i lijepo kao braća i sestre živjeti zajedno, jer ondje Gospodin daje svoj blagoslov (usp. Ps 133). Vjerujem da bi tu stvarnost mogao posvjedočiti svaki brat i svaka sestra koji su djelovali i koji djeluju u ovoj župi. Hvala vam, draga braćo, za svaku podršku i pomoć našim sestrama!

Drago mi je da se slavlje ove obljetnice događa u Jubilarnoj godini naše Družbe koja, pod geslom *Hvalite Gospodina, zahvalujte i služite Njemu u poniznosti*, obilježava 150 godina utemeljenja. Karizma Družbe: živjeti evanđelje svjedočeći i navješćujući Kristovo kraljevstvo u franjevačkom duhu posebice na odgojnome području (usp. Konstitucije, čl. 2) utkana je također u 50-godišnji život i djelovanje sestara u Frankfurtu. Povijest se ponavlja u novim prilikama i okolnostima, ali se u sestrama po primjeru sv. Franje, ne gasi želja i žar da se vlastito iskustvo Božje ljubavi i blizine prenosi na druge, osobito na mlade koji su u traženju vlastitoga životnog puta. Misao naše utemeljiteljice M. Margarite Pucher: *Ako nitko ne započne i ne prinese ovu žrtvu, dobro će biti zauvijek propušteno*, može se primijeniti i na sestre koje su hrabro prihvatile žrtvu odlaska u tuđinu i ugrađivale svoj život u duhovno, nacionalno i kulturno dobro svoga naroda u ovoj zemlji.

Dok s ponosom slavimo ove za nas važne obljetnice s poštovanjem i zahvalnošću sjećamo se svih sestara koje su svojim svjedočanstvom vjere i ljubavi prema bližnjemu pridonijele izgradnji Kraljevstva Božjega i u ovom gradu. Neka dobri Bog blagoslovi njih i sve one koji su svojim zalaganjem pridonijeli dobrobiti Božjeg naroda!

Hvalite Gospodina, zahvalujte i služite Njemu u poniznosti neka odzvanja u našem srcu i djelovanju.

s. Andrea Nazlić

Prigodna riječ provincijalne predstojnice u katedrali Sv. Bartolomeja

Draga braćo i sestre!

Sinoć smo uz Nikolinje imali prvi dio proslave 50. obljetnice djelovanja Školskih sestara franjevaka Krista Kralja provincije Presvetog Srca Isusova u Frankfurtu. Sjetili smo se početaka i prijeđenog puta zajednice koja u ovom gradu u duhu franjevačke jednostavnosti živi i svjedoči Kristovo kraljevstvo. No, jubileji nisu samo puko sjećanje i pjevanje hvalospjeva o prošlosti nego su prilika za novi zamah u hodu prema budućnosti. Stoga je vrlo važno kako živimo naše *danas*, naš sadašnji trenutak, kojim korak po korak gradimo budućnost i idemo prema vječnosti.

Danas ćemo najuzvišenijom molitvom - euharistijom - zahvaliti Bogu što je u ovoj Misiji vodio i snažio naše sestre od početka do danas.

Pozdravljam predvoditelja euharistijskog slavlja provincijala provincije Presvetog Otkupitelja fra Joška Kodžomana, dekana grada Frankfurtu i katedralnog župnika Johannesa zu Eltza, don Ivicu Komadinu delegata za inozemnu pastvu, župnika fra Željka, župne vikare fra Ivana i fra Kristijana. Pozdravljam vrhovnu tajnicu naše Družbe s. Samuelu Klaić, zastupnicu vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović, predstojnicu zajednice sestara u Frankfurtu s. Pavlimiru Šimunović, najdugovječniju pastoralnu suradnicu i voditeljicu liturgijskog pjevanja u ovoj Misiji u kojoj djeluje više od četvrt stoljeća. Također pozdravljam s. Filipu Smoljo, pastoralnu suradnicu ove Misije, kao i s. Anđelu Milas, koja je također djelovala ovdje u Frankfurtu, i vas, drage sestre, Bosansko-hrvatske provincije iz Mainza te sestre Majke Terezije.

Drago mi je da se zlatni jubilej zajednice Školskih sestara u Frankfurtu događa u Jubilarnoj godini naše Družbe koja, pod geslom *Hvalite Gospodina, zahvaljujte i*

služite Njemu u poniznosti obilježava 150 godina postojanja. U ove tri riječi: *hvalite, zahvalujte i služite* može se sažeti polustoljetno djelovanje sestara u Frankfurtu. Kao što sv. Franjo nije mogao naći dovoljno riječi da zahvali Gospodinu te je pozivao sve stvoreno da ga hvali, tako i mi Školske sestre danas pozivamo sve vas da s nama hvalite Gospodina i zahvaljujete mu za sva dobra koja je učinio služeći se krhkim ljudskim stvorenjima – malim sestrama franjevkama koje su u ovoj hrvatskoj katoličkoj zajednici u Frankfurtu nastojale, obavljajući raznovrsne oblike apostolata, *služiti Njemu*, donoseći ljudima radosnu vijest Evanđelja. Hvalimo Gospodina što ih je pozvao da ga izbližega slijede, što ih je pratio na njihovu redovničkom putu dajući im svjetlo i snagu. *Hvalimo i zahvalujmo* Gospodinu i za sve one s kojima su dijelile apostolsko djelovanje, uspjehe i neuspjehe, tugu i radost, a to su u prvom redu braća franjevci provincije Presvetog Otkupitelja s kojima surađuju do danas.

Prva provincijalna predstojnica i utemeljiteljica Splitske provincije s. Ladislava Kalinšek znala je reći: *Teško ćemo jednom pred Bogom odgovarati, ako na nas padne krivnja da ovom narodu nismo pripomogle*. Naše su sestre pratile svoj narod koji je kroz svoju burnu povijest, a i danas, zbog brojnih razloga bio prisiljen ostaviti svoj topli dom i dragu Domovinu te poći u nepoznato, u široki bijeli svijet tražeći kruh i slobodu. Nastojale su mu biti blizu osluškujući njegove potrebe, pružajući mu utjehu i pomoći u okviru svojih sposobnosti i mogućnosti.

Slaveći Jubilej želimo ojačati želju da i ubuduće *Gospodinu služimo u poniznosti* susrećući ga u svima onima kojima je naša pomoći potrebna.

s. Andrea Nazlić

Hrvatska katolička župa u Frankfurtu u znaku sestara franjevaka

Naše Školske sestre franjevke 24. studenoga 2018. godine predstavile su prigodnim programom 50. godišnjicu svoga nesebičnog i samozatajnog rada u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu.

Dvoranu Hrvatskog centra ispunili su do posljednjeg mesta ljudi svih generacija, koji su došli izraziti svoju zahvalnost našim časnim sestrama i u zajedništvu proslaviti ovaj važan jubilej.

Svečani program održan je u duhu naših dragih sestara, skromno i jednostavno, no skladom izvedenog sadržaja obuhvaćena je cijela povijest, od osnutka Školskih sestara franjevaka u Mariboru prije 150 godina pa sve do današnjih dana. Kroz povjesni dio priče o Družbi provela nas je s. Filipa Smolja vrlo zanimljivim i važnim činjenicama prožetim tekstrom, popraćen fotografijama iz života i rada sestara u cijelome svijetu. Jednostavna prisutnost sestara u svijetu oslikava samozatajni i predani rad koji je ujedno dar i zadatak. „U duhu franjevačke malenosti“ sestre su zaista predanošću i nesebičnom ljubavlju kročile svjetom čineći, posvuda gdje se pojaviše, dobra djela. „Osluškujući potrebe vremena, sestre su imale hrabrosti poduzimati smjele korake. Znale su ostaviti svoju zemlju i svoj grad i poći onamo kamo ih je providnost zvala...“ Eto tako su i zovom providnosti prije 50 godina, na poziv fra Bernarda Dukića, 1. rujna 1968. godine u Hrvatsku katoličku župu Frankfurt pristigle Školske sestre franjevke Splitske provincije.

U svom izlaganju župnik fra Željko Čurković predstavio je jubilarnu povijest sestara u Frankfurtu. Od samih početaka se, uz širenje područja djelovanja redovnica i stalno napredovanje u zauzimanju za što bogatiji pastoralni rad s iseljenicima, osjeća prisutnost sestara. Tragove i učinke svojega rada na području biskupije Limburg ostavile su u Hrvatskoj katoličkoj župi Wiesbaden i još uvijek ostavljaju u Hrvatskoj katoličkoj župi Frankfurt, i od frankfurtske župe odvojenoj župi Main-Taunus/Hochtaunus.

Baština hrvatskih katoličkih župa u biskupiji Limburg značajna je i zbog udjela sestara u očuvanju vjerskoga, kulturnoga i nacionalnog identiteta, koji se još uvijek da prepoznati kod *prve i druge generacije*. Svojom prisutnošću i djelovanjem Školske sestre franjevke oživotvoruju misao s. Franciske Lampel - *uvijek odgovarati na potrebe Crkve i svijeta... služiti nesebično, iz ljubavi. Sve davati.*

Karizma je Školskih sestara franjevaka odgoj i poučavanje djece i mladih. Tradicionalno, petkom i subotom, vrvi kao u košnici u našem hrvatskom centru: uči se, pjeva, pleše, moli..., a naše neumorne sestre tijekom godina i godina oblikuju nove naraštaje, razvijaju talente djece i mladih pjesmom, plesom, vjeronaukom. Molitvom i razgovorima, s puno strpljenja, ljubavi i radosti, njeguju hrvatski jezik, poučavajući o Bogu i našoj katoličkoj vjeri. I briga o starijim osobama, nemoćima, osamljenima, trajni je zadatak koji sestre prati na njihovom putu kojim ih je usmjerio sv. Franjo.

Sve je to prikazano u sažetom programu koji je pripremila s. Pavlimira kao dijalog između sestre i fratra. Svi strahovi, ali i nadanja te djelatna Božja providnost prikazani su tim dijalogom, kao i važnost zajedništva i međusobnog poštovanja fratara i sestara.

Slavlje je uveličano pjesmom dječjeg zbara, zbara mladih i mješovitim zborom Mate Lešćan te solistima. Zanimljivo je kako s nekoliko pjesama može biti obuhvaćeno i rečeno sve ono što traje dugi niz godina te obuhvaća sad već nekoliko generacija hrvatskih iseljenika. Koliko je ljudi stasalo uz ljubav i mar naših sestara!

Iz cijele ove priče proizašla je poruka koliko smo jedni drugima važni i kako ne možemo bez zajedništva i međusobnog poštovanja i pomaganja. No ne smijemo zaboraviti da bez pouzdanja u Boga ne bismo mogli ni koraka naprijed. Naše sestre žive s nama, mole s nama i za nas. Na nama je da i mi molimo za njih, da u zajedničkoj molitvi tražimo ono što je Božje, a toliko potrebno nama na ovoj zemlji, posebno u tuđini.

Budimo zahvalni stoga, što imamo milost da nas naše sestre već 50 godina zajedno s fratrima okupljaju, žive s nama i za nas. Zahvalimo im svojim molitvama i dobrim djelima. Budimo zajedno u radu, molitvi, slavljenju Boga, u svakodnevnom životu.

Završno, prisjetit ćemo se onoga što je govorila M. Maragrita Pucher: *Zato, drage sestre, imam samo jednu želju: s pouzdanjem u Boga prihvativmo se posla! A prije toga kleknimo i preporučimo se Duhu Svetome, Srcu Isusovu i Svetoj Obitelji!*

Upravo tako imali smo priliku doživjeti naše sestre koje nas dugi niz godina prate. Bog ih blagoslovio! I velika hvala za prošlih 50 godina. I hvala Bogu što su s nama sada i što će biti u budućnosti.

Na kraju programa koji je vodio Ivan Rimac, župnik fra Željko Ćurković predstavio je dva medaljona: sv. Ante i 50. obljetnica Školskih sestara franjevaka u Frankfurtu.

Mirjana Ivošević

JEKA IZ AFRIKE

Naviještanje Evandželja u Kazibi

Na misijsku nedjelu 21. listopada 2018. godine, priredile smo duhovnu obnovu u župi Kaziba. Na temu *Vjera, razlučivanje i poziv* duhovnu obnovu pripremile su i animirale s. Mirabilis Višić i s. Françoise Balibuno Ciza, a s. Elisabeth Habamungu Mirindi je bila u pratnji.

S. Mirabilis je govorila o vjeri. Između ostalog rekla je da netko u teškim trenutcima može lako dovesti u pitanje opstojnost Boga. Ima i onih koji se pitaju: „Gdje je taj Bog za kojeg čujemo da je naš otac; je li On doista dobar?“ S druge pak strane, kad smo sretni od radosti kličemo: „Hvala ti Gospode, budi blagoslovjen!“ Međutim, naše raspoloženje ne smije biti zapreka vjeri u Boga.

Brojna egzistencijalna pitanja ostavljaju nas bez zadovoljavajućeg odgovora i dovode u pitanje našu vjeru. Primjerice kad se radi o smrti. I najspasobniji liječnici nemoćni su. Smrt je neumoljiva stvarnost i neizbjegna tajna pred kojom čovjek zastaje. Prihvata je. Samo Bog ima odgovor na svako pitanje. On koji je otajstvo iznad svakoga drugoga, on kojemu na slavu ljudi žele živjeti i predaju se njegovu poslanju.

S. Françoise je govorila o razlučivanju i pozivu. Mladima je naglasila da su oni budućnost Crkve i društva. Tko god želi napraviti nešto dobra, obraća se i mladima. Pozvala je okupljene da prije donošenja važnih životnih odluka dobro razmisle i odvagnu, pa tako i kad se radi o odlasku u samostan. A da bi dobro odlučili, važno je pomoliti se, tražiti rasvjetljenje od Duha Gospodnjega. Od naše današnje odluke ovisi naše sutra, i ako ne donesemo dobru odluku, upropaštavamo ili otežavamo svoj život.

Mladima se govorilo o i zarukama te bračnoj povezanosti. S. Françoise preporučila je mladima da trebaju reći istinu, ništa ne skrivati niti prisiljavati drugu osobu na predanje. Osobito je istaknula da zbog međusobne neiskrenosti zaručnici dovode u pitanje svoju bračnu radost a i vjernost. Mnogi se brakovi raspadaju. U tom smislu priprava za brak veoma je važna.

Poslije izlaganja mladi su imali priliku razgovarati. Sadržaj ih je potaknuo i izazvao te su njihova pitanja preplavila dvoranu. Sestre nisu uspjеле niti odgovoriti na sva postavljena pitanja. Po tome sam zaključila da su mladi iskreno bili zainteresirani i zadovoljni dolaskom sestara.

Bile smo prisutne sa župljanima i na nedjeljnoj misi. Župnik, franjevac srdačno nas je primio. Nama je bilo zadovoljstvo biti s tim dragim svijetom koji nam je srdačnim pljeskom pokazao svoju dobrodošlicu.

s. Elisabeth Habamungu Mirindi

Osvrt na listopadska zbivanja

Običnosti naših dana, iako je svaki od njih jedinstven i neponovljiv, nerijetko pridonesu značajniji datumi svetkovina i upriličenih događanja. Mjesec listopad bio je bogat danima u kojima su se ispreplitale običnost i neobičnost, a ovdje donosimo crtice vezane uz svetkovinu sv. Franje, Svjetski dan misija te posjet učenika Instituta Nyantende katedrali Naše Gospe od Mira i zemaljskom počivalištu trojice biskupa-mučenika.

Proslava svetkovine sv. Franje okupila nas je već tradicionalno 4. listopada kod braće franjevaca u Nyantendeu. U zajedništvu franjevačke obitelji, zajedno smo slavili misu, molili, pjevali, plesali i blagovali.

Za Svjetski dan misija, 21. listopada, s. Milislava Prkić, s. Espérance Casinga, s. Seraphine Fazila Kanyere Karambu, s. Pascaise Nsmire Bigabwa i ja posjetile smo župu Walungu u kojoj su nas dočekali svećenici i crkva puna vjernika. Tom prigodom, pri završetku misnog slavlja, s. Espérance je predstavila našu Družbu koja slavi 150 godina postojanja, a nakon mise upriličen je susret sestara s mladima. Izlagale smo na temu vjere i duhovnoga života, odgovarajući na njihova mnogobrojna pitanja. Vjerujemo da će Gospodin rosom milosti zaliti posijano sjeme te da će ono, u svoje vrijeme, urodit plodom.

Dana 31. listopada Institut Nyantende, tj. učenici drugih razreda posjetili su grad Bukavu, katedralu Naše Gospe od Mira i grobove trojice biskupa-mučenika. Nakon

molitve krunice u katedrali, fra Anicet nam je u mauzoleju rekao nekoliko riječi o biskupima-mučenicima. Pomolili smo se, a potom je ispjedio one koji su pristupili sakramentu pomirenja. Bogu hvala, 150 učenika je bilo više nego sretno što su imali priliku doći u grad, u katedralu... utoliko više jer su sami inicirali i organizirali dolazak, mnogi pješke iz jako udaljenih mjesta, a sve je proteklo bez većih poteškoća.

Znamo da je *krv mučenika, sjeme novih kršćana*, te u našim biskupima-mučenicima prepoznajemo zaslужne za svaku novu klicu kršćanstva na afričkom tlu. Mons. Christophe Munzihirwa Mwene-Ngabu ubijen je 29. listopada 1996. godine. Za njega je pokrenut postupak proglašenja blaženim. Njegov naslijednik Mons. Emmanuel Kataliko bio je zatočen. Sedam mjeseci proveo je u pritvoru gdje je postupno bio trovan, umirući 4. listopada 2000. godine od posljedica trovanja. Biskupa Katalika naslijedio je Mons. Charles Kambole Mbogha koji je zbog trauma koje je u to vrijeme proživljaval mjesna Crkva, tijekom euharistijskog slavlja biskupske ređenja doživio srčani udar i ostao paraliziran. Preminuo je pet godina kasnije, 9. listopada 2005. godine.

Razmjenjujući male crtice naših dana, ostanimo povezane u zajedništvu.

Mir vam i dobro!

s. Adriana Galić

BOŽIĆNE ČESTITKE

Veseli se, Majko Božja, puna milosti.

Veseli se i raduj se, rajska svjetlosti!

Jer si noćas porodila,

svojim mlijekom zadojila,

Boga malahna!

Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet. (Iv 1,9)

Neka i nas Svjetlo istinsko još dublje prosvijetli kako bismo ga, ispunjene radošću, mogle što bolje slijediti i pronositi drugima.

Sretno rođenje Gospodinovo i obilje blagoslova u Novoj Godini žele vam

novakinja s. Andjela Crnjac i s. Ivka

Rodio se Bog i čovjek usred štalice...

Bog se rodio u tišini i samoći noći, u spilji, u jaslama i siromaštvu - rodio se naš Spasitelj i Gospodin svega stvorenja.

Neka njegovo rođenje ispuni naša srca svojim mirom, radošću i zahvalnošću. Svim sestrama i čitateljima Odjeka želimo sretan Božić i nova 2019. godina.

Sestre s Dobroga, Split

Radujmo se jer nam se danas rodio naš Spasitelj. I ne smijemo biti žalosni kad slavimo rođendan Života. Gospodin je uništio strah od smrti i obradovao nas obećanjem da će nam dati vječni život. (sv. Lav Veliki, papa)

U toj nadi i veselju svim sestrama Provincije, znancima i prijateljima želimo sretne i blagoslovljene Božićne blagdane i novu 2019. godinu!

Sestre iz Imotskog

Susret sa živim Bogom u liku Malog djeteta neka nam otvori oči za susrete s našim bližnjima s kojima živimo i koje susrećemo.

Svim sestrama u Provinciji, prijateljima i znancima sretan Božić i blagoslovljenu novu godinu žele

sestre iz Knina

I porodi sina svoga, prvorodenca, povi ga i položi u jasle. (Lk 2, 7)

U Jubilarnoj godini milosti, o 150. obljetnici ustanovljenja naše Družbe i radosti zbog dolaska Božjega Sina u malom djetetu koje se rodilo u siromašnoj štali, neka nam Gospodin svima podari sigurnost u hodu i jasnoću na putu vjere.

Dragim sestrama, našim prijateljima i dobročiniteljima Sretan Božić i blagoslovljenu novu 2019. godinu žele

sestre iz Sigurate, Dubrovnik

*Pripravite put Gospodinu... I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje.
(Lk 3,4,6)*

Drage sestre i prijatelji naše Provincije,
neka nam Gospodin blagoslovi pripravu za slavljenje otajstva nje-
gova utjelovljenja i udijeli darove svoga spasenja, već sada u tijelu
i u duhu.

Čestit vam Božić i blagoslovljena nova godina!

Sestre iz Sinja

*Misterij Božića potresa jer je istovremeno misterij nade i tuge. Nosi
u sebi miris tuge. Kada se ljubav ne sluša, život biva odbačen. „Jer
za njih ne bijaše mjesta u svratištu.“ Isus se rodio odbačen i u indi-
ferentnosti mnogih. I danas se može naći iste indiferentnosti kada
je Božić slavlje u kojem smo u središtu mi, umjesto Njega. Kad kom-
ercijalizirana svjetla bace sjenu na svjetlo Boga. Takva modernost
unijela nam je tugu u Božić. Ali, Božić, iznad svega nosi u sebi miris
nade. Jer Božja nježna svjetlost ne straši nego nam progovara svojom
nježnošću, rađajući se siromašan i krhak između nas, kao jedan od
nas. (Papa Franjo)*

Neka nam misterij Božića donese svjetlo životu; radost jer je Bog
s nama; nadu jer nam progovara svojom nježnošću.

Svim sestrama i čitateljima naših *Odjeka*, sretan Božić i blagoslov-
ljenu novu 2019.godinu žele i čestitaju

sestre iz Kaštel Lukšića

Riječ je tijelom postala...

U blizini Malenoga i Veličini nevidljivoga, prepoznajmo Riječ i
dopustimo da se utjelovi u nama.

Na dobro nam došao Božić i porođenje Isusovo!

Sestre s Jordanovca, Zagreb

Slavlje Kristova rođenja u božićnom otajstvu govori nam o Bogu
koji se utjelovio kako bi nam postao blizak u spasenju i dao primjer
požrtvovne ljubavi.

Neka nas ta ljubav prožima i potiče da i mi vjerodostojnije svje-
dočimo ono što nam Božić dariva. U ovo blagdansko vrijeme,

razmatrajući Njegov dolazak k nama, hodimo ususret jedni drugima i pronalazimo nove puteve prema bližnjima.

Drage sestre i čitatelji naših Odjeka neka vam je sretan Božić i blagoslovljena nova godina!

Vaše sestre s Lovreta

Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Javina (Iz 60,1).

Blagoslovjen Božić i obilje Božjeg blagoslova u novoj 2019. godini žele vam

kandidatkinja Katarina Znaor sa s. Lidijom Bernardicom

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Družbe

S. M. Alma Ćeškić, živjela 91 godinu, u Družbi 64 godine
preminula 22. rujna 2018., Mokro, Široki Brijeg

S. M. Metodia Figueredo Orrabalis, živjela 80 godina, u Družbi 57 godina
preminula 22. listopada 2018., Asunción, Paraguay

S. M. Alicia Medina Pedrozo, živjela 94 godine, u Družbi 74 godine
preminula 31. listopada 2018., Asunción, Paraguay

S. M. Cecilia Delgado, živjela 83 godine, u Družbi 61 godinu
preminula 20. studenoga 2018., Formosa, Argentina

Rodbina sestara

Ivan Tabak, brat s. Leonite i s. Mirje, preminuo 28. rujna 2018.

Ivan Smoljo, otac s. Filipe, preminuo 2. listopada 2018.

Boja Bajan, majka s. Zvjezdane, preminula 7. listopada 2018.

Ante Križan, brat s. Vitalije, preminuo 12. studenoga 2018.

Ivan Dovranić, brat s. Većenege, preminuo 23. studenoga 2018.

Zahvale

O Bože, zar si pozvao mene...

Dragе sestre, povodom prernog odlaska moga nećaka Damira Milanovića koji je u 45. godini preminuo, želim se i ovim putem u ime obitelji zahvaliti za suošćeđanje, sudjelovanje na ispraćaju i molitve. Dan njegova iznenadnoga prelaska u vječnost upečatljiv je za sve nas. Nedokučivi su putevi Gospodnjih.

Damirov primjerni kršćanski život pravo je svjedočanstvo za sve njegove bližnje što su potvrdili brojni prijatelji i znanci koji su bili velika podrška čitavoj obitelji u sprovodnom ispraćaju i molitvama. Preporučujem dušu moga dragoga nećaka po-kognog Damira u vaše molitve kao i čitavu ožalošćenu obitelj.

s. Genoveva Milanović

U raj poveli te anđeli, na dolasku tvojem primili te mučenici.

U svoje ime i u ime članova svoje obitelji ovim putem od srca zahvaljujem svim sestrama na blizini i suošćećanju prigodom smrti moga oca Ivana koji je preminuo na spomendan Anđela Čuvara 2. listopada, a pokopan na uočnicu svetkovine Franje Asiškog 3. listopada.

Vjerujem da su moga oca, izmučena nakon duge i teške bolesti, u nebesku Domovinu poveli anđeli Božji te da sada uživa istinsko blaženstvo u zajedništvu s Trojedinim Bogom i njegovim svetima.

Sve sestre naše Zajednice preporučujem zagovoru Serafskog oca da nas svemogući i milosrdni Bog jednom sabere u Nebu zajedno sa svim našim milima i dragima koji su završili svoje zemaljsko hodočašće.

s. Filipa Smoljo

Drage sestre!

Bogu se svidjelo pozvati našega najstarijeg brata Ivana u svoj vječni zagrljaj. U toj vjeri i nadi je živio i nalazio smisao svoga mukotrpnog života. Prokušan bolešcu i nemoću, za vječnim smirajem je čeznuo, te se Očevu zagrljaju na kraju svoga života i radovao.

Svima vama koji ste svojom molitvom, prisutnošću i pjesmom ispratili njegov privremeni rastanak od nas, njegove brojne obitelji i prijatelja – od srca hvala!

Neka vam svima Gospodin obilno uzvrati!

s. Leonita i s. Mirja Tabak

Moja draga majka Boja Bajan *otpočinula je od svojih napora* i, vjerujem, u kući Oca nebeskoga našla mjesto pripravljeno za nju od početka svijeta.

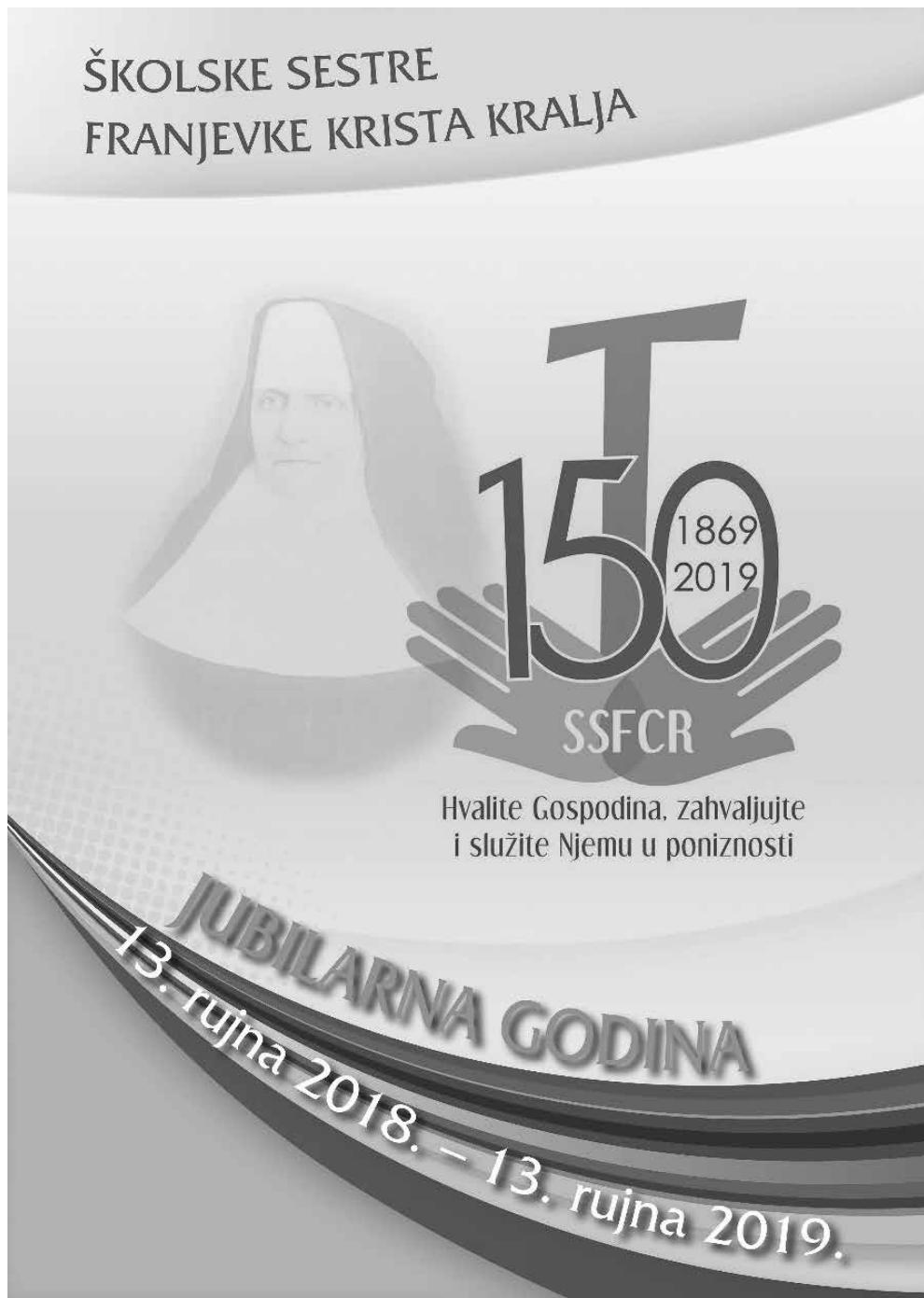
Drage sestre, zahvalna svakoj od vas koja ju je mogla ispratiti na posljednje ovozemaljsko počivalište, kao i za izraze sućuti, njenu dušu preporučam u molitve.

Vaša s. Zvjezdana

LIST DRUŽBE

Školske sestre franjevke Krista Kralja

Godina XXII. studeni, 2018. Br. 2 (59)

Iz Mariborske provincije

U Mariborskoj provinciji, kolijevci naše Družbe, na poseban način živimo Jubilarnu godinu, 150. obljetnicu Družbe. Najvažniji događaj svakako je bio dan otvaranja Jubilarne godine, nedjelja 16. rujna 2018. godine. Proslava je započela koncertom sestrinskih zborova i solistica iz raznih provincija. Slijedila je svečana Euharistija koju je predslavio mariborski nadbiskup metropolita mons. Alojzij Cvikl. Nakon ručka u Zavodu Antona Martina Slomšeka, posjetili smo groblje Pobrežje gdje smo se u zahvalnoj molitvi sjetile svih pokojnih sestara.

Za ovu proslavu smo se pripremale već duže vrijeme. Provincijska predstojnica s. Terezija Tomazin u suradnji s Vrhovnom upravom i drugim sestrama podnijela je najveći teret u pripremi svega potrebnoga za otvaranje Jubilarne godine. U pripremi ovog događaja na poseban način sudjelovale su sestre iz Kuće matice. Sestre iz zbora uvježbavale su s velikom revnošću pjesme za koncert i za misu, dok su druge sestre sve pratile molitvom i iščekivale proslavu s velikim oduševljenjem. S radošću smo ugostile sestre koje su iz udaljenijih provincija došle nekoliko dana ranije te su mogle razgledati Maribor i posjetiti druge zajednice, kao i neka posebno lijepa mjesta u našoj zemlji. Na proslavi se okupilo više od 150 sestara iz svih provincija i Rimske regije. Tako smo se mogle susresti sa sestrama koje već poznajemo, ali i steći nova poznanstva. Mnoge su sestre bile dirnute i duboko su doživjele otvaranje Jubilarne godine.

Nakon svečane proslave u Mariboru, Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović započela je kanonsku vizitaciju u našoj Provinciji. Doživjele smo otvaranje Jubilarne godine i kanonsku vizitaciju kao dragocjene darove koji su još uvijek živi u nama i među nama.

Provincijska predstojnica s. Terezija napisala je prigodno pismo putem kojeg smo upoznale ljude s Jubilarnom godinom naše Družbe i mogućnošću dobivanja potpunog oprosta u našim kapelama i crkvama. Svaka zajednica, prema svojim mogućnostima, odlučuje kada i kako pozvati ljude na molitvu, na misu ili na druge prigodne liturgijske obrede. Crkva daruje milost oprosta našoj Družbi, to jest nama samima, ali i onima koji nas posjećuju ili se osjećaju pozvanima. Posebno smo mi sestre pozvane otvoriti naša srca tom velikom daru i živjeti ga u punini. Tijekom cijele godine možemo kušati Božje milosrđe i živjeti ga s puno zahvalnosti. U ožujku 2019. godine, oko dana sjećanja na Majku Margaritu, bit će zaključena trogodišnja duhovna obnova Provincije i slavljen „Dan pomirenja“.

Sve naše zajednice dobole su plakate, razglednice, sličice, pratilice za knjigu i kratku biografiju Majke Margarite za svaku sestruru, ali također i za one koji dolaze k nama moliti.

Jako nas raduje da sestre drugih provincija i Rimske regije hodočaste na korijene naše Družbe, tj. u Maribor i Kapelu, mjesto rođenja naše Utemeljiteljice Majke Margarite. Mi sestre iz Mariborske provincije nastojat ćemo u malim grupama posjetiti mjesta u koja su, kroz dugu povijest Družbe, odlazile naše sestre iz Maribora. To će biti za nas dobra prilika za bolje poznавanje sestara drugih provincija i Regije, kao i za jačanje međusobne povezanosti i pripadnosti Družbi.

U zajednicama zahvaljujemo Gospodinu posebnom molitvom za našu Družbu, za njezin plodonosan rast i za sve plodove, posebno duhovne, koje nam je Bog dao i još nam daje.

Svjeća koja nam je uručena na svečanom otvaranju Jubilarne godine putuje Provincijom, iz zajednice u zajednicu, gdje ostaje mjesec dana tako da se sestre u tom razdoblju još više posvete molitvi za Družbu.

U Jubilarnoj godini vrlo je znakovit odlazak s. Urše Marinčić u misije u Ugandu zajedno s tri sestre Bosansko-hrvatske provincije. Pratimo svojim molitvama naše sestre misionarke koje se na poseban način žele posvetiti služenju siromašnima u duhu Majke Margarite.

Jubilarna godina neka za sve nas bude doista godina milosti i zahvalnosti za dar Družbe!

s. Mira Rožanc

Iz Splitske provincije

Prvoga dana Jubilarne godine, 13. rujna 2018., u provincijalnom središtu u Splitu slavljenja je misa za Družbu i blagoslov Jubilarne godine. Na vidno mjesto postavljeni su prigodni plakati. Jubilejski logo s tumačenjem, tiskan u formatu pratileće za knjigu, podijeljen je svim sestrama Provincije. U zajednicama je pročitana okružnica Vrhovne predstojnice uz 150. obljetnicu Družbe.

Početak Jubilarne godine posebno svečano obilježile su naše sestre u Misiji u DR Kongu. Sestre iz sve četiri zajednice okupile su se u Luhwinji, kolijevci Misije. Bile su prisutne i odgajanice tako da je druženje odisalo mladošću i radošću. Osmijesi su krasili razdragana lica, a iskre radosti sjale su iz očiju - ta toliko mlađih na jednom mjestu, a i onih starijih još uvijek nošenih mладенаčkim duhom - svi povezani svečarskim raspoloženjem i ponosom da pripadaju slavnoj povijesti dugo 150 godina o čemu su tri sestre, s. Mirabilis Višić, s. Françoise Balibuno Ciza i s. Emilienne Nankafu govorile u emisiji lokalnog Radio Marije.

U nedjelju, 16. rujna, slavile su s pukom Božjim u župnoj crkvi. Euharistijsko slavlje predvodio je mjesni župnik s trojicom svećenika. Crkva je bila dupkom puna, kako starih tako i mlađih. Sestre su animirale liturgijsko pjevanje i čitanja. Veliko oduševljenje za domaći puk izazvala je s. Mirabilis Višić, Hrvatica, čitajući na njihovom urođeničkom *mashi* jeziku. Darovi prineseni za vrijeme mise - riža, šećer, kukuruzno brašno, sapun - podijeljeni su siromasima. Također je prinesen logo Jubilarne godine koji je postavljen na vidno mjesto.

Sestra Françoise Balibuno Ciza upoznala je vjernike sa slavljem Jubilarne godine predstavljajući Družbu i dolazak prvih sestara 1974. godine na Zaјrsko tlo. Posebno je pozdravila prve misionarke, s. Eriku Dadić i (u odsutnosti) s. Romanu Baković.

Euharistijsko slavlje trajalo je dva i pol sata. Tako je to u Africi. Nema žurbe. Vrijeme se velikodušno daruje Bogu. Ovog puta su mu pjesmom, plesom i riječima zahvaljivali za sestre koje su ostavile blagodati Europe i ljepote Hrvatske te došle u njihovu siromašnu zemlju. Zapravo, nije to siromašna zemlja – bogata je mnogim prirodnim resursima koje eksploriraju oni bogati sa Zapada. Hvalili su Gospodina za misionarski žar sestara i Radosnu vijest koju im prenose i svjedoče, za sve ono što su učinile i još čine kako bi njihov život bio što dostojniji čovjeka. Hvalili su Gospodina za dar života i za sve kongoanske djevojke koje su

se pridružile zajednici Školskih sestara franjevaka Krista Kralja. Nakon misnog slavlja bilo je vremena, a još više volje, za druženje uz lijepu riječ i skromnu tjelesnu okrjepu.

Za animiranje događaja tijekom Jubilarne godine određena je skupina sestara. Tako su za sestre i mlade u odgoju pripremile bijele majice na kojima je otisnut logo Jubileja. Sestre svaki dan mole Franjine *Pohvale Bogu Svevišnjemu*. Dana 24. studenoga o. g. hodočastit će sve zajedno u Nyangezi u svetište Majke Božje *Lukananda* gdje će imati duhovnu obnovu.

U Hrvatskoj su predviđene duhovne obnove i prigodni susreti u sestrinskim zajednicama povodom slavlja zaštitnika kapele i u drugim prigodama, su susreti s roditeljima djece korisnika naših dječjih vrtića, susreti s laicima-djelatnicima koji rade u našim ustanovama te sa školskom djecom, mladima i odraslima. Osim što će im se ponuditi duhovni sadržaj i upoznati ih s mogućnošću potpunog oprosta koji mogu zadobiti uz odgovarajuće uvjete u našim kapelama, upoznat će ih se s poviješću naše Družbe i Provincije prigodnom prezentacijom.

Na svetkovinu sv. Franje u provincijalnom središtu u Splitu jedna skupina mladih slavila je misu u sestrinskoj kapeli povodom nove akademske godine. Sve ih je pozdravila provincijalna predstojnica koja ih je upoznala sa slavljem Jubilarne godine i duhovnim blagodatima vezanim uz nju.

Zbor *Lovretskih sestara*, koji je imao čast nastupiti na svečanom otvaranju Jubilarne godine u Mariboru, marno se pripremao i za nastup u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu (župa na čijem se području nalazi naša provincijalna kuća). Bilo je to u devetnici Gospa, 18. studenoga, upravo na spomendan utemeljenja naše Provincije. Naša se Družba predstavila zajedničkim nastupom zborova sestara iz Mariborske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije. Uzveličale smo misno slavlje nakon kojeg je svaki zbor izveo po tri pjesme.

s. Karolina Bašić

Iz Tršćanske provincije

Početak Jubilarne godine proslavile smo svetom misom u svim zajednicama naše Provincije sv. Petra i Pavla.

Dan utemeljenja naše Družbe, 13. rujna, svečanije smo proslavile u našoj zajednici Zavoda Svete Obitelji u Gorici. Svetu Misu predvodio je generalni vikar biskupije mons. Karlo Bolčina u zajedništvu s don Marjanom Markežićem. Mons. Bolčina poželio je sestrama da uvijek s velikom ljubavlju prihvaćaju bilo djecu, bilo stare, bilo one koji su se udaljili od Crkve, bilo protivnike; da u goričkom kraju nastave svoj apostolat u molitvi, u poniznom služenju i nesebičnom darivanju po uzoru Isusa Krista. Provincijskoj predstojnici s. Andreji Kete predao je raspelo koje je gospođa Mira Ostanek Brunelli uzela sa sobom 1941. godine, kada su njemački vojnici istjerali sestre i učenice iz Kuće matice u Mariboru. Desetljećima ga je čuvala s velikim poštovanjem i 2013. godine predala mons. Bolčini koji ga je prigodom otvaranja Jubilarne godine predao sestrama u Trstu. Dana 16. rujna 2018. raspelo je vraćeno u Kuću maticu u Mariboru.

U Jubilarnoj godini kapelu Zavoda Svete Obitelji u Goriciji posjetit će razne skupine, od kojih je prva bila skupina vjeroučenika s njihovim vjeroučiteljicama.

U provincijalnoj kući u Trstu početak Jubilarne godine slavili smo 15. rujna, na blagdan Žalosne Gospe. Svetu misu predvodio je generalni vikar Tršćanske biskupije mons. Anton Bedenčić, a u koncelebraciji su bili mons. Franc Vončina i don Milan Nemac. Mons. Bedenčić u svojoj propovijedi zahvalio je Bogu za prijeđeni put školskih sestara tijekom 150 godina njihove povijesti; zatim je zahvalio sestrama za sve što su, u nesebičnom služenju, učinile braći i sestrama za rast Kraljevstva Božjega u tršćanskom kraju. Uz raspelo, koje se poslije 77 godina vraća u Kuću maticu u Mariboru, pozvao je sestre da vjeruju da će sve što je od Boga ostati, dok sve drugo prolazi. Naglasio je i preporučio dar potpunog oprosta koje je papa preko Apostolske pokorničarnice darovao našoj Družbi u Jubilarnoj godini.

Sestre koje su sudjelovale na svečanom otvaranju Jubilarne godine u Kući matici u Mariboru, po povratku u zajednice podijelile su s velikom radošću i ushićenjem svoje duboke doživljaje, tako da su i ostale sestre mogle na neki način sudjelovati u tom posebnom danu.

Prigodom 200. obljetnice rođenja naše Utetemeljiteljice zamolili smo Jana Novaka, studenta Likovne akademije u Ljubljani, da naslika portret Majke Margarite. Slika ove jake žene, Majke Margarite, postavljena u sve zajednice Provincije, poziva nas da još više zahvaljujemo Bogu za dar Utetemeljiteljice i preko nje za dar naše Družbe, napose u ovoj Jubilarnoj godini.

s. Andreja Kete

Iz Lemontske provincije

Planiranje provincijske proslave 150. obljetnice osnutka Družbe je već započelo. Provincijsko vijeće je predstavilo popis s prijedlozima događaja koji je upućen svim sestrama kako bi se uključile u njihovo planiranje. Sestre su to vrlo rado prihvatile i pripreme su otpočele.

Otvaranje Jubilarne godine održano je 10. rujna u *Alvernia Manor*. Sestre i pridruženi članovi okupili su se na euharistijskom slavlju tijekom kojega su nas misna čitanja i molitve posjetili na dobrotu Boga koji nas poziva slijediti Isusa po primjeru Majke Margarite. Misu su slavila trojica franjevac: fra Metod, slovenski franjevac, župnik crkve Antona Martina Slomšeka u Lemontu; fra Jozo Grbeš, hercegovački franjevac, kustos hrvatskih franjevaca u Chicagu, i fra Artur koji je na službi u Chicagu. Također su nam se pridružile četiri sestre iz Mostarske provincije (tri iz Chicaga i jedna iz New Yorka). Nakon liturgijskog slavlja večer smo proveli u druženju u *Sinsky Hall, Alvernia Manor*.

Sljedećeg dane, četiri sestre su započele svoje putovanje u Maribor na svačanu proslavu otvaranja Jubilarne godine, 16. rujna: s. Patricia, s. Therese Ann, s. Lois i s. Susan. Njima se kasnije pridružila i s. Jimene, koja je došla iz Grottaferrate, a potom i druge sestre predstavnice drugih Provincija i Regije, čiji su životi povezani u našoj Družbi.

Dana 6. listopada sve sestre iz naše Provincije okupile su se na *Danu zajedništva* koji je bio usredotočen na temu "Poteškoće nam često otvaraju nove horizonte". Prisjećajući se izazova koje su Majka Margarita, sveti Franjo i sveta Klara prihvaćali u duhu povjerenja,

sestre su dan provele u molitvi, pjesmi, meditaciji u šutnji, radu u grupama i dijeljenju iskustva, a sve su zaključile odgovorima koje bi nama danas mogla dati Majka Margarita. Pripremljena prezentacija potaknula nas je na zahvalnost za prošlost, na entuzijazam da činimo ono što se očekuje od nas danas, te na otvorenost izazovima s kojima se trebamo suočiti dok koračamo prema budućnosti. Fra Artur je slavio misu s nama nakon koje smo imali različite igre i druge zabavne aktivnosti. Također smo napravili jednu zajedničku fotografiju sa svim sestrama Provincije. Dan smo završile tipičnom američkom poslasticom: kupom *banana split*.

Sljedeći događaj bit će 2. studenoga, večer sjećanja u spomen na sve pokojne sestre Družbe. Kako bi istaknule našu duhovnu baštinu i naše jedinstvo s cijelom Družbom, tijekom sljedećih mjeseci su predviđena i druga događanja kojima ćemo obilježiti Godinu jubileja. Pokušat ćemo nastaviti djelo koje je započela Majka Margaritom s još četiri sestre koje su prije 150 godina riskirale sve, s pouzdanjem da će ih Bog u svojoj providnosti voditi.

s. Kathleen Vugrinovich

Iz Mostarske provincije

Premnogi nas redci Svetoga pisma pozivaju da damo hvalu Gospodinu zbog čudesnih djela njegovih, nebrojenih očitovanja ljubavi, milosrđa, providnosti... I danas pred našim očima Bog čini velika djela. I danas, ništa manje nego prije dvije ili više tisuća godina, ostaje poziv na hvalu, zahvalnost, divljenje. Kako je nekoć psalmist govorio o čudesnoj povijesti Izraelovoј, tako i mi danas možemo pripovijedati o čudesnoj povijesti Školskih sestara franjevaka, *kazivati vlastitu povijest, uzdizati hvalu Bogu i zahvaljivati mu za sve njegove darove* (papa Franjo).

Čudesna je povijest naše Družbe ove godine sabrana u broju „150“. Stotinu i pedeset godina od utemeljenja, 150 godina poslanja Školskih sestara franjevaka, 150 godina providnosnog Božjeg hoda na našim putovima. Otvaranje *Godine jubileja* početak je prisjećanja svega puta kojim smo stoljeće i pol hodile, spomen na *slavnu prošlost* koju je Bog po nama izgradio i nastavlja je graditi... i zbog čega smo pozvane *hvaliti Gospodina, zahvaljivati i služiti mu u poniznosti*. Uvježbavanjem zbora i neposrednim pripremama za odlazak u Maribor te euharistijskim slavljima po našim samostanskim kapelama u duhu smo bile dionice svečanog otvaranja *Godine jubileja* u Mariboru.

Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović pozvala nas je „da tijekom cijele Jubilarne godine radosno i djelatno živimo slavljeničke trenutke kao i sve redovite životne stvarnosti“. Upravo je zato geslo *Godine jubileja* misao vodilja svih naših „slavljeničkih i redovitih“ susreta i događanja u Provinciji.

Zahvaljivali smo Gospodinu što nam daje nova duhovna zvanja i tako „obnavlja lice“ Družbe. Početkom rujna u samostanu u Bijelom Polju pet naših sestara novakinja obukle su redovničko odijelo i položile prve privremene zavjete. Na sam Dan Družbe i početak *Godine jubileja* dvanaest sestara s privremenim zavjetima u provincijskom sjedištu u Mostaru obnovile su zavjete na godinu dana, a u večernjim satima istoga dana u samostanu

sv. Franje u Bijelom Polju dvije su postulantkinje započele godinu novicijata. Hvalile smo Gospodina i po našim sestrama koje su na blagdan Blažene Djevice Marije od Krunice proslavile dijamantni (7 sestara), zlatni (7) i srebreni (1) jubilej redovničkoga posvećenja. Dok se radujemo i uzdižemo hvalu Bogu što se jedni pridružuju i slave jubileje vjernosti Gospodinu i ustrajnosti u ovozemaljskoj Družbi, jedna ju je sestra napustila i pridružila se Družbi u vječnosti.

Svi ovogodišnji susreti provincijske predstojnice s. Zdenke Kozina sa sestrama po apostolatu odvijaju se u ozračju proslave 150. obljetnice osnutka Družbe i 120 godina dolaska prvih sestara u Hercegovinu (1899.-2019.). Tako je na susretu sa sestrama vjeroučiteljicama, voditeljicama crkvenih zborova i sestrama koje rade u školi s. Abela Banožić izložila predavanje o profilu Školske sestre franjevke nekoć i sada. Osim predavanja s. Abele sestre su u radu u skupinama razradile jednu dnevnu pripremu za sat vjeronauka na temu *Školske sestre franjevke u Hercegovini*.

Na susretu s kućnim predstojnicama predavanje je održala s. Mila Mikulić, ml. na temu *Graditi baštinu pamćenjem*. Govorila je o svijesti o identitetu sestre franjevke, čuvanju baštine zajedničkim i osobnim pamćenjem, o sjećanju kao zalagu za budućnost, važnosti zapisivanja i ostavljanja u nasljeđe korisnog „materijala“ za nadahnjivanje i proučavanje.

Svi ovogodišnji sadržaji trajnog odgoja (duhovne vježbe, mjesecne duhovne obnove i kućni odgojno-informativni sastanci) imaju za cilj produbljivanje i upoznavanje duhovne baštine i povijesnog hoda Družbe, *da se ponovno prisjetimo puta što su ga prošli prethodni naraštaji kako bismo u njima otkrili iskru nadahnuća, ideale, projekte, nosive vrijednosti...* Tako je prva duhovna obnova, koju tradicionalno započinjemo u listopadu provincijskim hodočašćem sestara u Gospino svetište na Širokom Brijegu, imala za temu *Evangelizacijsko poslanje Školske sestre franjevke*. Predavač je govorio o misionarskom duhu prvih sestara koje su se iz Maribora otisnule u druge kulture i društvene sredine, a među prvima je i dolazak sestara u Mostar, gdje su služile Radosnoj vijesti poučavanjem, služenjem siromašnima, potrebnima... Ali stavio je pred nas i upit o našoj vjernosti karizmi – odgovaramo li mi danas po našoj prisutnosti, službi, djelovanju... onome što je Duh započeo s Majkom Margaritom i prvim sestrama u Mariboru.

Istraživati nam je neprestano obzore svoga života i sadašnjeg trenutka „u budnom bdijenju“, kako nas poziva papa Franjo, i bdjeti nad svjetiljkom svoga poziva i izabranja.

s. Magdalena Šarić

Iz Argentinsko-urugvajske provincije

Početak Jubilarne godine zapalio je naša srca jer smo članice ove redovničke obitelji. U našim zajednicama, kao i u našim odgojnim ustanovama, proslavili smo ovaj događaj s velikom radošću.

U duhu jedinstva i zajedništva svaka zajednica je slavila svetu misu zajedno s laicima koji rade s nama u apostolatu, prisjećajući se sa zahvalnošću svih sestara koje su živjele, prenosile

i obogatile našu karizmu tijekom 150 godina života naše Družbe. Slavimo Boga i zahvaljujemo mu na dragocjenom daru našega posvećenja u ovoj redovničkoj zajednici, slavimo Ga i zahvaljujemo na njegovoj bezuvjetnoj vjernosti Gospodaru života koji nam je preko Majke Margarite pokazao svoju brigu i nježnost prema djeci i mladima.

U provincijalnoj kuću u San Lorenzu sestre su posvetile cijeli dan molitvi pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Također se i u našim odgojnim ustanovama duh slavlja očitovao u svečanim događajima u čast sestrama i Božjem djelovanju u povijesti naše Družbe. Učenici su predstavili različite simbole: *sandale* kao izraz misionarskog duha koji je uvek vodio sestre u njihovom evangelizacijskom hodu; *Božja riječ* koja svakodnevno hrani duhovni život Družbe; *veo* koji je znak posvećenosti Kristu. Nakon toga su učenici podijelili darove sestrama u zajednici, a potom je uslijedila bratska okrjepa, *agape*.

Studenti su pripremili izložbe o našoj Družbi i imali su evangelizacijski susret u našoj četvrti obnavljajući tako misionarski duh sestara.

Tijekom godine su predviđene različite aktivnosti, umjetnički prikazi, video zapisi, poezije i pjesme posvećene utemeljiteljici Majci Margariti, aktivnosti s obiteljima, te pokornička slavlja kako bi svi koji dođu u naše kapelice mogli zadobiti milost potpunog oprosta.

Bile smo zajedno u duhu sa svim sestrama prilikom otvaranja Jubilarne godine, koje je svečano slavljeni u Kući matici u Mariboru, zahvaljujući s. Mariji Savini i s. Mariji Angélici koje su predstavljale našu Provinciju. Pratile smo svaki trenutak, osjećajući se jedno sa svakom sestrom u ovom dirljivom slavlju u kojem nas je Bog ispunio blagoslovom.

Uzdižemo naše ruke Bogu zahvalne na tolikoj ljubavi i stavljamo se ponizno u njegovu službu, po primjeru naše Majke Margarite.

Šaljemo sestrinski zagrljaj svima!

s. M. Angélica Medina

Iz Bosansko-hrvatske provincije

Jubilarne godine, u biblijskom poimanju, su doista milosno vrijeme u kojem osobito treba razvijati zahvalno srce i iz te zahvalnosti sjećati se svega puta kojim nas je Gospodin Bog vodio i u *zgodno i nezgodno vrijeme* upravljaо naš hod. Jubileji su također dobra prigoda za refleksiju prošlosti, sadašnjosti i budućnosti: za dobra učinjena - da Bogu zahvalimo i zahvalnost iskažemo sjećanjem, također, na sestre koje su nam prethodile; za ono što se propustilo učiniti - da molimo Božje milosrđe i oproštenje; za ono što nam je biti sredstvom u rukama Božjim – da u obnovljenoj vjeri prepoznamo nove izazove i u njima se povjerimo Božjoj Providnosti.

Kroz protekle mjeseca smo imale doista velikih razloga dati hvalu Bogu - za sve primljene milosti u Družbi i u Provinciji. Sve doživljeno i proživljeno potiče nas da i dalje molimo Presveto Trojstvo da obnovi u nama onaj žar prvih sestara kako nama, *sestrama danas*, ne bi ponestalo ljubavi, mudrosti i vizije da živimo i radimo vjerodostojno i radikalno na slavu

Božju, na dobro Crkve i Družbe i svakog čovjeka, na poseban način onog najpotrebnijeg. U duhu naše karizme i u skladu s pozivom pape Franje da budemo *Crkva u izlasku*, kao konkretan odgovor u jubilarnoj godini, Provincija je započela s misijskom prisutnošću u Ugandi, u Africi. Odlazak sestara u misije u Afriku nadahnut je o 75. obljetnici Provincije i 200. obljetnici rođenja naše utemeljiteljice Majke Margarite Pucher, a odjelotvoruje se u Jubilarnoj godini, 150. obljetnici ustanovljenja Družbe. Iza ove odluke staje mnoge molitve, kroz skoro dvije godine promišljanja i pripreme.

Kao što je cjelokupna naša provincijska povijest isprepletena s poviješću sestara Mariborske provincije, odakle Družba crpi svoje početke, tako se događa i u ovom novom iskoraku. Naime, našim trima sestrama misionarkama, s. Ivki Lučić, s. Elizabeti Žuljević i s. Franciski Ivanović, pridružila se i s. Urša Marinčić, članica Mariborske provincije. Odlasku sestara u misije prethodila je duhovna priprava od 7. do 20. listopada u provincijalnoj kući u Sarajevu. Vrhunac priprave bilo je primanje misijskog križa, 21. listopada, za s. Ivku, s. Elizabetu i s. Francisku u sarajevskoj prvostolnici Presvetog Srca Isusova, a za s. Uršu u bazilici Majke milosrđa u Mariboru.

Slavlju primanja misijskog križa na Misijsku nedjelju u Sarajevu, za vrijeme euharistijskog slavlja koje je predslavio nadbiskup vrhbosanski Vinko kardinal Puljić, uz koncelebraciju velikog broja svećenika, nazočila je i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović, provincijske predstojnice Splitske i Mostarske provincije, četrdesetak sestara Provincije koje djeluju u Bosni kao i sestare drugih Družbi u Sarajevu, rodbina sestara misionarki, mnogi prijatelji te vjernici grada Sarajeva.

Dana 22. listopada slavlјena je zahvalna sveta misa u kapeli Prečistog Srca Marijina u provincijalnoj kući u Sarajevu koju je predslavio mons. Henryk M. Jagodzinski, savjetnik Apostolske nuncijature u Bosni i Hercegovini, a potom 24. listopada i u kapeli Navještenja Gospodinova u Zagrebu koju je predslavio vlač. Antun Štefan, Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj. Euharistijskom slavlju i ispraćaju sestara, uz našu provincijsku predstojnicu s. Katu Karadža, nazočila je i provincijska predstojnica Mariborske provincije s. Terezija Tomazin, te pedesetak sestara iz Zagreba, Kloštra Ivanića i Maribora.

Dan koji će na poseban način biti upisan u povijesti Provincije je 25. listopada 2018. kada su četiri sestre misionarke zajedno s provincijskom predstojnicom otišle u Ugandu. Podsjeca nas to na odlaske naših prvih sestara u različite krajeve svijeta na počecima Družbe.

Naša Utetmeljiteljica bila je žena koja je dopustila da je Duh Božji vodi. Bila je *hodočasnica* koja nije znala kamo će stići, ali je bila siguran da je u Božjoj ruci, te je sve povjeravala Presvetom Srcu Isusovu. Jubilarna godina neka nam bude vrijeme pročišćavanja i vraćanja na izvore; neka bude godina molitve, promišljanja, proučavanja prošlosti, življena sadašnjosti i prikupljanja snage za budućnost; neka bude godina hrabrih koraka prema onima koji nas doista trebaju jer jubilej je i poziv na hrabrost da se ostavi sve ono što nas umrtvluje i gasi žar te prione uz novost života.

s. Ljubica Stjepanović

Iz Austrijske provincije

Uoči dana sjećanja na utemeljenje naše Družbe u našim zajednicama imale smo molitvenu trodnevnicu, a 13. rujna slavile smo svetu misu zahvalnicu.

Deset sestara iz naše Provincije s radošću i zahvalnošću sudjelovalo je na svečanom otvaranju Jubilarne godine u Mariboru, gdje smo snažno osjetile međusobnu povezanost u Družbi.

Dana 23. rujna, na nedjelju posvećenu blaženom biskupu Slomšku, provincijska predstojnica s. Ambrožija Potočnik predstavila je Jubilarnu godinu, 150. obljetnicu naše Družbe, okupljenim vjernicima u kapeli provincialne kuće u Klagenfurtu. Za župni list *Beseda* napisala je članak o početcima Družbe, o njezinu razvoju i širenju apostolata do danas. Naša Družba, zajednice i apostolsko djelovanje predstavljeni su također u katoličkom listu *Nedelja*.

Dana 8. studenog 2018. u Št. Peteru slavile smo 110. obljetnicu dolaska prvih sestara iz Maribora, njihova odgojnog poslanja i aktivnosti koje danas obuhvaćaju dječji vrtić, petogodišnju srednju školu i jednogodišnju gospodarsku školu te internat. Euharistijsko slavlje, koje je u susavlju jedanaest svećenika predslavio dekan i župnik vlč. Jurij Buch, započelo je u 18 sati. Pjesme su animirali učenici i učenice Više gospodarske škole pod vodstvom njihove učiteljice glazbe. Na početku euharistijskog slavlja s. Karmela Kelih na oltar je prinijela Kućnu kroniku kao znak zahvalnosti Bogu za sve lijepе, ali i sve teške trenutke tijekom proteklih godina. Učenice su prinijele kruh i vino – znak euharistije, u koju stavljamo naš rad, radost, brige, ljude, naš život, a iz euharistije crpimo snagu za našu svakodnevnicu. Velečasni Buch je u svojoj homiliji ukratko predstavio povijest *samostana u Št. Peteru* ističući kako su se sestre brzo prilagođavale potrebama vremena i tako su dale priliku mladima da uče i pripremaju se za određeno zanimanje. Ali ono što je ostalo postojano tijekom svih godina je njihova molitva, koja je živa u samostanu već 110 godina. Sestre su uvijek svoje poslanje povjeravale Gospodinu kako bi njihov rad bio plodonosan. Njihova zasluga leži u marljivosti i ustajnoj molitvi prožetoj duhovnošću sv. Franje Asiškoga. Mladi usvajaju taj duh dobrote i jednostavnosti i nose ga sa sobom u život kao dragocjenu baštinu. Na kraju mise djeca iz vrtića pripremila su nam jedno lijepo iznenađenje: pjesmom su izrazili dobre želje i čestitke sestrama za njihovu proslavu.

Slavljenički program, nakon osvježenja, nastavljen je u dvorani. Sestre Mariborske provincije otpjevale su himnu Jubilarne godine naše Družbe. Sestra Veronika Supan, kućna predstojnica zajednice u Št. Peteru i nastavnica u Višoj gospodarskoj školi, pozdravila je sve prisutne zahvaljujući suradnicima i svima koji su na bilo koji način pridonijeli ovoj jubilarnoj proslavi. Predstavnici različitih institucija u svojim pozdravima zahvalili su sestrama za značajan pečat koji daju ovoj obrazovnoj ustanovi prenoseći mladima ne samo stručno znanje, već i vjerske i moralne vrjednote. U tom poslanju imaju snažnu podršku vanjskih nastavnika koji kvalitetom njihove nastave učenicima pružaju izvrsno obrazovanje kako bi mogli dobiti posao u raznim granama turizma i gospodarstva u svijetu. Glazbeni program izveli su zborovi iz internata i škole, grupa djevojaka *Smrtnik* i grupe bivših učenika.

Viša gospodarska škola ima posebno značenje za dvojezičnu pokrajину Korušku budući da obrazovanje obuhvaća i projekte u drugim zemljama Europske unije, osobito na području

Alpe-Jadran. Postoji velika želja i gorljivost da škola nastavi svoje poslanje nudeći mladima obrazovanje i u budućnosti.

Povodom 110. obljetnice, sestre su zajedno s nastavnicima Više gospodarske škole objavile prigodnu spomenicu.

s. Andrea Starz

Iz Paragvajske provincije

Provincija *Nuestra Señora de la Asunción* nastavlja sa slavljem treće godine trogodišnje pripreme za Jubilarnu godinu – 150. obljetnicu osnutka Družbe.

Od 13. do 15. srpnja u zajednici *Sagrada Familia* u gradu Lambaré odvijao se susret za duhovna zvanja na razini Provincije, na kojem je sudjelovalo 14 mladih iz različitih dijelova naše zemlje. Mladi su s radošću tražili Božju volju pod vodstvom sestara koje su zadužene za promociju zvanja u našoj Provinciji.

U subotu, 11. kolovoza, uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije, zaštitnice Paragvajske provincije, u gradu Paraguarí održano je glavno slavlje treće godine trogodišnje pripreme za Jubilej Družbe.

Slavlje smo započele šetnjom kroz grad noseći znakove koji podsjećaju na prisutnost Školskih sestara franjevki Krista Kralja u ovom gradu od 1973. godine. Zatim smo u Župi svetog Tome apostola slavili svetu misu nakon koje su predstavnici različitih ustanova, sestre iz naše Provincije te ostali sudionici sudjelovali na predstavi u školi *San Francisco de Asís*. U umjetničkom programu sudjelovali su učenici iz odgojnih ustanova naše Provincije, prikazujući doprinos sestara u misijama u Paragvaju kao i lik najvažnije osobe ovogodišnjeg slavlja - Majke Margarite Pucher, čiju 200. obljetnicu rođenja obilježavamo ove godine.

Druga važna vijest odnosi se na duhovne vježbe za starije sestre Provincije koje su održane od 23. do 28. rujna u zajednici *Santa Inés* pod vodstvom o. Reinalda Péreza, dijecezanskog svećenika.

Ovim radosnim hodom u Jubilarnoj godini Provincija se ujedinjuje u promicanju i dijeljenju tog velikog dara kojeg nam Bog nudi posredstvom Crkve, podjeljujući Družbi i svima koji su s njom ujedinjeni dar potpunog oprosta.

Sestre na različitim mjestima svojeg apostolata dijele s drugim članovima kršćanske zajednice tu milost kako bi što veći broj osoba mogao kušati radost oprosta.

s. Evanilda Ramírez Cabrera

Iz Rimske regije

Svjetiljka koja gori, Svjetlost koja osvjetjava stazu

Na dan svečanog otvaranja Jubileja Družbe, 16. rujna 2018. u Mariboru, na završetku svečanog euharistijskog slavlja, bijaše jedna znakovita gesta: *uručivanje jubilejskog svjetla*. Vrhovna predstojnica je predala svakoj Provincijskoj/Regionalnoj predstojnici upaljenu svjetiljku, simbol uskrslog Krista, svjetlo koje rasvjetjava put našega života i naših zajednica. Ali svjetiljka da bi svjetlila treba gorjeti, treba ostati upaljena, mora biti hranjena čvrstom vjerom i nepokolebljivom nadom.

Kako bi plamen vjere bio "upaljen" i hranio nadu na koju nas jubilejsko svjetlo stalno podsjeća, željele smo istaknuti dragocjenost ovoga znamenja donošenjem jubilejske svjetiljke u svaku zajednicu Regije na jedno određeno vrijeme tijekom Jubilarne godine.

Od rujna do svetkovine Krista Kralja jubilejska svijeća će gorjeti u zajednici na Farnesini. Od uočnice svetkovine Krista Kralja do Pepelnice bit će u zajednici Piazza Caprera. Od početka korizme do Uskrsa gorjet će na oltaru u Generalnoj kući; odatle će biti prenesena u zajednicu u Pesaru gdje će ostati do blagdana Pedesetnice. Od blagdana Pedesetnice do završetka Jubilarne godine ponovno će gorjeti u zajednici na Farnesini.

Ovo simbolično "kružno putovanje" svjetiljke potiče nas da budemo zajednica zajedništva; da stvaramo otvorene i gostoljubive zajednice; da budemo osobe koje, osnažene svjetлом vjere, znaju rasvijetliti i pokazati put onomu koji tapka u mraku žalosti, samoce i izgubljenosti; da budemo posvećene osobe koje u svom vlastitom biću i djelovanju ostavljaju trag svjetlosti.

To je opredjeljenje koje će svaka htjeti živjeti svjesno i s predanošću u ovoj godini jubilarne milosti i nakon nje.

U tom kontekstu ponovno su prigodne riječi svetog Ivana Pavla II, koji govori da je zadatak svakog kršćanina "bdjeti, s upaljenom svjetiljkom, i biti postojan u molitvi i vjernosti Evangelju, osvjetjavati različite stvarnosti postojanja bakljom Istine i ljubavi Kristove". Obasjane Kristovim svjetлом, pozvane smo biti "svjetlo koje obasjava, svjetiljka koja gori, glas koji naviješta Riječ spasenja".

Što se tiče ostalih inicijativa, u Regiji će se organizirati razni slavljenički trenutci jubilarног karaktera za naše zajednice i za one koji žele sudjelovati (poziv će biti upućen našim suradnicima laicima, djeci naše škole i njihovim obiteljima, učiteljima i bivšim učenicima, osobama s kojima se susrećemo u našem misijskom radu). Za sada su predviđena tri slavlja u Regiji: 8. prosinca 2018. Svetkovina Bezgrešnog začeća (Došašće); 6. ožujka 2019. Dan Utemeljiteljice (Korizma); 28. lipnja 2019. Svetkovina Presvetog Srca Isusova.

Kako bismo se što bolje pripremili za ova slavlja, tiskale smo tri brošure: jedna predstavlja Jubilej i uvjete za dobivanje potpunog oprosta; druga ukratko predstavlja povijesti Družbe koju baštinimo; treća donosi pregled povijesti i života naše Utemeljiteljice prigodom 200. obljetnice njezina rođenja.

Također, u pripremi su putujuća izložba i dokumentarni film o povijesti, identitetu i poslanju naše Družbe, povodom 150. obljetnice njezina osnutka, koji će biti predstavljeni javnosti.

s. Maristella Palac

Iz Generalne kuće

Već duže vrijeme u Generalnoj kući se pripremao veliki događaj - otvaranje Jubilarne godine naše Družbe. Sa svima vama, sestrama Družbe, želimo podijeliti tri značajna momenta: proslavu spomendana utemeljenja Družbe u Generalnoj kući, pozdrav vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović na otvaranju Jubilarne godine u Mariboru i znakoviti čin uručivanja jubilejskoga svjetla.

Dana 13.rujna, na spomendan utemeljenja Družbe, u Generalnoj kući slavile smo svečano Euharistijsku gozbu. U ranim jutarnjim satima cijela se zajednica okupila u kapeli zajedno sa šest sestara koje su nekoliko dana ranije doputovale iz Paragvaja i Argentine kako bi 16. rujna sudjelovale u središnjoj proslavi otvaranja Jubilarne godine u Mariboru. Svetom žrtvom zahvalile smo za sve dobro koje je Bog izlio na našu redovničku obitelj, kao i za velikodušni dar, Gospodinu i braći, brojnih sestara koje su nam prethodile, koje su darovale svoje živote u najrazličitijim okolnostima, u raznim zemljama Europe, Sjeverne i Južne Amerike i Afrike, uvjek nadahnjivane i vođene franjevačkim duhom jednostavnosti, poniznosti i radosti.

Slavljeničko ozračje na dan rođenja naše Družbe nastavljeno je cijelodnevnim klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramantu. I osobno i kao zajednica ostale smo u prisutnosti Onoga koji je započeo ovo djelo, koji ga svakodnevno podržava i podržavat će ga u budućnosti. Ne bojimo se, On je s nama i među nama!

s. Gregoria Susnik

Pozdravna riječ vrhovne predstojnice s. Klare Šimunović na otvaranju Jubilarne godine

Maribor, 16. rujna 2018.

Preuzvišeni Oče Nadbiskupe, poštovana braćo svećenici, drage sestre!

Srdačno Vas pozdravljam u osobno ime i u ime svih sestara Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja. Danas svečano otvaramo Jubilarnu godinu o 150. obljetnici utemeljenja Družbe, ovdje, na ovom tlu, na mjestu njezina milosnoga nastanka. Iako se Družba tijekom vremena razgranala i utkala u život mnogih mjesnih crkava, u ovoj – mariborskoj mjesnoj Crkvi - sve mi na neki način osjećamo vlastitu pripadnost.

Zahvaljujem stoga Vama, Oče Nadbiskupe, na Vašoj pastirskoj raspoloživosti da danas s nama slavite euharistiju. Početci naše Družbe vežu nas na poseban način s Vašim prethodnikom, blaženim Antunom Martinom Slomšekom. Vjerujemo da u njemu danas imamo moćnoga zagovornika u nebu.

Povijest Družbe je, nakon brzog početnog razvoja, snažno obilježena strahotama ratnih zbivanja. Sestre su Kuću maticu prisilno morale napustiti 1941. godine. Družba je bila teško pogodjena i pretrpjela je velike gubitke. Međutim, ništa nije ugušilo žar prvih sestara i karizmu koju je Bog povjerio Družbi po Majci Margariti. Božjom providnošću, plodna evangelizacijska prisutnost sestara proširila se na više kontinenata, te smo i danas prisutne u 14 zemalja, u 127 zajednica.

Posebnim milosnim darom, u novoj povijesti, 2001. godine, doživjeli smo povratak sestara u našu kolijevku, u ovaj mariborski dom. Danas smo ovdje sabrane predstavnice svih provincija i Rimske regije, kako bismo zajedno molitvom i pjesmom uzdigne hvalu Bogu.

Zahvaljujemo Bogu za 1536 preminulih sestara koje su svoje živote velikodušno utkale u 150-godišnji život Družbe; za bezbrojne darove kojima nas je Gospodin obdarivao te za sve dobre plodove marnoga rada i neumornog zalaganja sestara. Zahvaljujemo i za sve žrtve i patnje koje su nas osnaživale u vjeri i samobitnosti školske sestre franjevke.

Zajedno sa svima vama usrdnu molitvu upućujemo Gospodinu, da svojim svjetlom obasjava i svojom mudrošću upravlja korake naše Družbe, kako bismo se još više približile braći i sestrama našega vremena donoseći im živo i radosno svjedočanstvo Evanđelja. Moliti želimo i oproštenje za propuste i grijeha koje u svojoj ljudskoj slabosti počinismo.

Netom održani koncert sestara doživjeli smo kao preludij, svečani uvod u jubilejsko slavlje koje započinjemo ovom euharistijskom žrtvom.

Svim srcem *hvalimo Gospodina, zahvaljujmo i ponizno služimo njemu!*

s. Klara Šimunović

Svečano uručivanje jubilejskog svjetla na otvaranju Jubilarne godine

Maribor, 16. rujna 2018.

Na ovoj euharistiji prigodom otvaranja Jubilarne godine zahvalili smo Bogu na daru svjetla, ali i sjeni između kojih je vodio i jačao našu Družbu. U isto vrijeme molimo da Krist za svaku od nas i za naše zajednice bude svjetlo koje rasvjetljuje naš put prema najpotrebnijoj braći i sestrama našega vremena.

Kao znak naše ukorijenjenosti u Kristu Kralju koji nas ujedinjuje u Družbu i međusobno nas povezuje, vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović predat će upaljenu svijeću svakoj provincijskoj predstojnici, ili pak njezinoj zastupnicu, i regionalnoj predstojnici. Na sliku Kristove žrtve za život svijeta, neka ove svijeće izgaraju zajedno s našim darivanjem Bogu i bližnjemu na svakome mjestu gdje nas vodi Njegovo svjetlo. Kameni svijećnjak, s uklesanim znakom Družbe i godinama njezina osnutka i Jubileja (1869-2019), predstavlja čvrstoću naše vjere i naše nade za budućnost.

Svijeća koju je Vrhovna predstojnica, kao majka Družbe, upalila na početku svete mise otvaranja Jubilarne godine, gorjet će na mjestu gdje je, u povjerenju u Božansku providnost

i u žrtvi za najslabije, rođena i živi naša redovnička obitelj. Neka bude znak naše odane vjernosti Kristu, posvećenosti Bezgrešnoj i srdačnoj povezanosti s Vrhovnom upravom Družbe.

U oltar samostanske crkve u Mariboru položene su relikvije blaženog biskupa Antona Martina Slomšeka koji nam poručuje: *Sveta vjera neka bude vaše Svjetlo*. S čvrstom vjerom u svjetlo Kristovo, predajemo jubilejsku svijeću i Slomšekovu nasljedniku nadbiskupu Alojziju Cviklu koji je, preuzimajući u teškom trenutku odgovornost za Mariborsku nadbiskupiju, izabrao geslo: *Iz tame će zasjati Svjetlo*. Neka sja i svijetli sve više i žarče!

s. Vida Tomažič

150 SSFCR 16.9.2018 Maribor - foto p. Ivan Rampre

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

